

การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ
วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก

ปริญญาณิพนธ์
ของ
พุทธชาติ เพชรเสนา

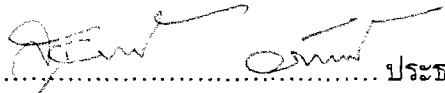
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

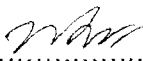
เมษายน 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

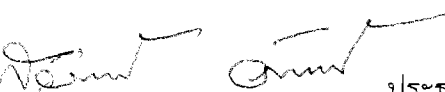
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

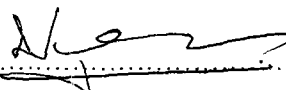
 ประธาน
(รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

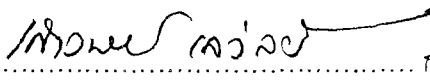
 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิศร ทองชั้น)

คณะกรรมการสอบ

 ประธาน
(รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิศร ทองชั้น)

 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปฐม นิคมานนท์)

 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลย์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 30 เดือน 12/2557 พ.ศ. 2558

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้เพราะได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ประธานที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พিতร์ ทองชั้น กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ท่านได้สละ เวลาให้ความรู้ คำแนะนำ และการตรวจแก้ไขทุกขั้นตอนของการทำวิจัย พร้อมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร. ปฐม นิคมานนท์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลย์ ที่กรุณา รับเป็นกรรมการสอบปากเปล่าและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งรวมทั้ง รศ. ดร. สุนทร โคตรบรรเทา อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาให้คำแนะนำในการทำปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณในความกรุณาที่ได้รับจาก ดร. ปรียานุช จริยวิทยานนท์ อาจารย์ สมพิศ เจริญทอง อาจารย์ศิริวรรณ อานันท์สิทธิ์ และ อาจารย์ทวีป อภิสิทธิ์ ที่กรุณาให้ คำแนะนำและเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในภาค วิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณเพื่อนร่วมงาน และผู้มีอุปการะคุณ ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการดำเนินงานวิจัยในเรื่องนี้มาตลอด รวมทั้ง หัวหน้าศูนย์ฯ อำเภอ เขตภาคตะวันออก ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณ คุณกำราง – คุณฉอ้อน คุณบุบผา – คุณธวัช คณิตกุล พี่น้องและ เพื่อนที่ให้ความช่วยเหลือ ห่วงใย และให้กำลังใจอย่างยิ่งมาโดยตลอดจนทำให้ปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายที่สุด คุณความดีและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบ ให้ผู้มีพระคุณที่ให้ชีวิตแก่ผู้วิจัยเป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่ พ่อ – แม่ ครู – อาจารย์ ที่ให้ ความรู้ กำลังใจ และความช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปด้วยดี

พุทธชาติ เพชรเสนา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
✓ ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	8
การศึกษาทางไกล.....	9
กิจกรรมการพบกลุ่ม.....	12
จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่.....	14
ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่.....	15
บทบาทหน้าที่และคุณลักษณะของผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	24
งานวิจัยในประเทศ.....	26
✓ สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	27
3 วิธีดำเนินการ.....	28
✓ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
✓ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
✓ การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
✓ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
✓ การแปลความหมาย.....	34

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง.....	35
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	38
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่มของ นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยม ศึกษาตอนปลาย.....	44
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการศึกษาค้นคว้าปัญหาการพบ กลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก.....	61
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	65
สรุป.....	65
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	65
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	65
สมมติฐานที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	66
วิธีดำเนินการของการศึกษาค้นคว้า.....	66
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
อภิปรายผล.....	71
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	77
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	78
บรรณานุกรม.....	80

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	87
ภาคผนวก ก. หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม.....	87
ภาคผนวก ข. แบบสอบถามการวิจัย.....	101
ภาคผนวก ค. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	108
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	109

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรในแต่ละจังหวัดโดยแยกตามลักษณะที่ตั้ง และการดำเนินงานทางภูมิศาสตร์.....	30
2	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว.....	36
3	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญโดยรวมและรายด้าน.....	38
4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญด้านส่วนตัวนักศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ.....	39
5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญด้านครูประจำกลุ่ม จำแนกเป็นรายข้อ.....	41
6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม จำแนกเป็นรายข้อ.....	43
7	เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ โดยรวม และรายด้านจำแนกตามเพศ.....	47
8	เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ด้านส่วนตัว นักศึกษาจำแนกตามเพศ เป็นรายข้อ.....	46
9	เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ด้านครูประจำกลุ่มจำแนกตามเพศ เป็นรายข้อ.....	48
10	เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ด้านกิจกรรม การพบกลุ่มจำแนกตามเพศ เป็นรายข้อ.....	50
11	เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามอายุ.....	52
12	วิเคราะห์ความแปรปรวนการศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ โดยรวมและรายด้านจำแนกตามอายุ.....	53
13	เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มการเรียนรู้ด้านส่วนตัวนักศึกษา ของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่.....	54
14	เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มการเรียนรู้ด้านครูประจำกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่.....	55
15	เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	56

16	วิเคราะห์ความแปรปรวนการศึกษาปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สาย สามัญโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	57
17	เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มการเรียนรู้ด้านส่วนตัวนักศึกษา ของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ที่มีสถานภาพสมรสต่างกันเป็นรายคู่.....	58
18	เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียน ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามอาชีพ.....	59
19	วิเคราะห์ความแปรปรวนการศึกษาปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพ.....	60
20	ความถี่ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของ นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ด้านส่วนตัวนักศึกษา.....	61
21	ความถี่ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของ นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ด้านครูประจำกลุ่ม.....	63
22	ความถี่ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของ นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....	64

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาคือการพัฒนามนุษย์ การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อความมั่นคงและความสุขความเจริญก้าวหน้าของประเทศ เพราะการศึกษาทั้งหลายเป็นกลไกผูกด้วยเงื่อนไขในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นการสร้างความพร้อมตลอดถึงประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับประชากรมีความรู้ความสามารถต้องเรียนรู้ ต้องพัฒนาตน ทุกอย่างต้องเรียนรู้ ทุกอย่างต้องฝึกการดำเนินชีวิตทุกอย่างของมนุษย์ได้มาจากการฝึก คือเกิดจากการศึกษาต้องมีการเรียนรู้ เพราะฉะนั้นการดำเนินชีวิตของมนุษย์จึงเป็นเรื่องของการศึกษา การศึกษาต้องทำให้คนเป็นคนที่เต็มไปด้วยการพัฒนาอย่างบริบูรณ์ ให้เป็นคนเก่ง ที่เก่งดี และมีความสุขด้วยคำว่า “ศึกษา” คือการเรียนรู้ฝึกฝนพัฒนาตนเองตลอดเวลา ชีวิตและกิจกรรมมนุษย์ต้องมีการแก้ไขปรับปรุง และหยุดไม่ได้เพราะต้องไม่ประมาท นี่คือหลักการที่แท้จริงซึ่งเป็นการศึกษาที่พึงประสงค์ (พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตฺโต. 2539 : 51)

ทุกวันนี้กล่าวได้ว่า ระบบการเมืองการปกครองได้ตกอยู่ภายใต้อำนาจการครอบงำระบบเศรษฐกิจ เมื่อมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) กรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งแห่งกลไกทางการศึกษาของประเทศชาติในการพัฒนามนุษย์จึงได้ทบทวนเพื่อปรับใช้และพัฒนาบทบาทของการศึกษานอกโรงเรียน กล่าวคือ

- 1) การศึกษาจะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนามนุษย์ มุ่งให้คนมีความสุข ชุมชนเข้มแข็งสังคมสันติ สิ่งแวดล้อมยั่งยืนเพื่อที่จะฟันฝ่าปัญหาความอ่อนแอหลังจากของสังคมชนบท ภาวะวิกฤตของสังคมครอบครัวและคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อจะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควบคู่ไปกับการพัฒนาทรัพยากรเศรษฐกิจของประเทศชาติด้วย
- 2) รากฐานสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ การเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งในระดับครอบครัวและชนบทในขณะเดียวกันประชาชนครอบครัว ชุมชนสังคม จะได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถในการไตร่ตรอง เลือกรสรแก้ปัญหา เรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีชีวิตมั่นคงและสันติสามารถสืบทอดเยื่อใยทางสังคม ความดีงามและภูมิปัญญาได้ต่อเนื่องและสร้างความมั่นใจพร้อมทั้งการเคารพซึ่งกันและกันในสังคม

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญจึงเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้พัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง และสังคมให้ดียิ่งขึ้น โดยยึดปรัชญาหรือความเชื่อพื้นฐานของกระบวนการแก้ปัญหา “คิดเป็น” ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือข้อมูลที่เกี่ยวกับตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อมและวิชาการ ช่วยการตัดสินใจภายในกรอบแห่งคุณค่าทางจริยธรรมเป็นหลักในการจัดกิจกรรมพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

กิจกรรมศึกษานอกโรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้กับประชาชนทั่วไปโดยมีเป้าหมายในการดำเนินงาน คือ ให้บริการและเปิดโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต มีความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพ ทราบข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ มีเครื่องมือใช้และรู้จักแสวงหาข้อมูลมาประกอบการคิดและตัดสินใจเพื่อจะได้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามควรแก่อัตภาพ เป็นการจัดการศึกษาที่ช่วยให้ประชาชนรู้จักแสวงหาและเลือกสรรสิ่งที่ดีงามนำไปปรับปรุงความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชนให้ดีขึ้น (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2530 : 5 - 6)

ในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้ของประชาชนดังกล่าวแล้วข้างต้น กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ใช้การศึกษาทางไกลในการจัดการศึกษานอกระบบ ให้แก่ประชาชนที่พลัดหรือขาดโอกาสทางการศึกษา

การศึกษาทางไกลเป็นการศึกษาระบบเปิดที่มุ่งขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่างกว้างขวางทั่วถึงและเป็นธรรม ลดภาวะความจำกัดทั้งทางด้านกระบวนการโครงสร้างและสิ่งแวดล้อมของการเรียนรู้ แทนที่จะใช้สถานศึกษาชั้นเรียนและอาจารย์เป็นศูนย์กลางการเรียนการสอน การศึกษาทางไกลจะเป็นการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ โดยมุ่งให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองมากที่สุดโดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน (วิจิตร ศรีสอาน. 2529 : 4) กล่าวคือ การศึกษาทางไกลเป็นการศึกษาที่ให้อิสระกับผู้เรียนในด้านเวลาสถานที่เรียน ทำให้ผู้เรียนที่อยู่ห่างไกลและมีความจำเป็นต้องประกอบอาชีพได้มีโอกาสศึกษาด้วยตนเองตามความต้องการ ในช่วงที่ว่างจากการทำงานโดยไม่ต้องนั่งเรียนในชั้นเรียนตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

“การพบกลุ่ม” เป็นกิจกรรมหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนนักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลที่มุ่งเน้นใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองชุมชน และเพื่อแก้ปัญหาการเรียน โดยครูประจำกลุ่มมีบทบาทให้ต้องพบกลุ่มเพื่อ แก้ปัญหาการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มของตนเองทุกหมวดวิชาที่ลงทะเบียน นักศึกษาต้องเตรียมตัวศึกษาบทเรียนล่วงหน้ามาก่อนการพบกลุ่ม เมื่อมาพบกลุ่มจะนำปัญหาและข้อสงสัยมาขอคำแนะนำและแก้ปัญหานั้น ๆ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2529 : 20)

วิธีเรียนทางไกลของกรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นวิธีเรียนที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาทางไกลศึกษาด้วยตนเอง ตามวัน เวลา และสถานที่ที่ต้องการโดยอาศัยสื่อ 3 ประเภทคือ สื่อหลัก สื่อเสริม และการพบกลุ่ม สื่อหลัก ได้แก่ คู่มือเรียน ชุดการเรียน สิ่งพิมพ์ เอกสารประกอบการเรียน สื่อเสริม ได้แก่ วิทยู โทรทัศน์ เทปคาสเซต และการพบกลุ่ม ได้แก่ การกระทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างนักศึกษาทางไกลโดยมีครูประจำกลุ่มเป็นผู้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ และดำเนินการพบกลุ่ม การพบกลุ่มจะกำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง นอกจากนั้นยังสามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้จากศูนย์การเรียน ห้องสมุดประชาชน และแหล่งความรู้หมู่บ้านได้อีกด้วย (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2533 ข : 6)

ปัญหานักศึกษาทางไกลสายสามัญมีหลายประเด็น ประเด็นที่หนึ่งที่นักศึกษาทางไกลมักประสบปัญหาอยู่เสมอคือ ความแตกต่างกันทั้งประสบการณ์พื้นฐานการศึกษา อายุ ความสนใจและความสามารถ เมื่อมาเรียนร่วมกันจึงไม่สามารถเรียนรู้ และเข้าใจเนื้อหาได้พร้อม ๆ กัน เมื่อเรียนไม่ทันผู้อื่นจึงทำให้เกิดความท้อถอย ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ ครูผู้สอน เนื่องจากการเรียนการสอนนักศึกษาทางไกล จะพบความแตกต่างกับการสอนนักเรียนภาคในระบบ ครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจในลักษณะของนักศึกษา ลักษณะการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ตลอดจนเทคนิควิธีการสอนผู้ใหญ่ แต่ปรากฏว่าในปัจจุบันมักจะใช้ครูชุดเดียวกันกับที่สอนนักเรียนในระบบ วิธีการสอนก็ใช้แบบเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ จึงมีผลทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายท้อถอย ขาดแรงจูงใจและความสนใจในการเรียน ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาผู้ใหญ่ ดังกล่าวทำให้สะท้อนออกมาให้เห็นในลักษณะต่าง ๆ เช่น การขาดความสนใจการเข้าร่วมกิจกรรม การขาดเรียนบ่อย การขาดเรียนเป็นเวลาติดต่อกันนาน ๆ จนถึงการออกเรียนกลางคัน ซึ่งนับว่าเป็นการสูญเสียเปล่าทางการศึกษา

ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลสาเหตุของปัญหาจากกลุ่มนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก พบปัญหาใหญ่ ๆ 3 ด้าน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษา คือภารกิจส่วนตัวที่ส่งผลต่อการเรียน ด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต ความจำ สมองไม่ว่องไว เพราะอายุมากขึ้น การประกอบอาชีพ การทำงานประจำวัน ความรับผิดชอบสูง ทำให้เหนื่อยล้าต่อการมาเรียน ความสัมพันธ์เกี่ยวกับเพื่อนและบุคคลในครอบครัวไม่ส่งเสริมให้ศึกษาต่อ

2. ปัญหาเกี่ยวกับครูประจำกลุ่ม คือการปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอน เช่น ไม่มาปฏิบัติตามหน้าที่ หรือมาสาย มาไม่เต็มเวลา ขาดความจริงใจเสียสละ ไม่เอาใจใส่ดูแลนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ ขาดประสบการณ์เกี่ยวกับการพบกลุ่มสำหรับผู้ใหญ่ และไม่เตรียมตัวในการมาสอน ขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา และการปฏิบัติในการสอนที่เหมาะสม

3. ปัญหาเกี่ยวกับการพบกลุ่ม คือปัญหาในการจัดเตรียม การวางแผนในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มรวมทั้งการจัดเนื้อหาของการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม ซึ่งขาดความเหมาะสมกับผู้เรียน ครูควรมอบหมายงานล่วงหน้าให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการพบกลุ่ม

จากปัญหาหลัก 3 ด้าน นับว่ามีอิทธิพลทำให้นำมาปรับปรุงกิจกรรมกระบวนการเรียนการสอนได้ และในอนาคตการสลับเปลี่ยนทางการศึกษาคงลดน้อยลงไปได้

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาสภาพปัญหาของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การศึกษาครั้งนี้จะทำให้ได้ทราบเรื่องราว ภูมิหลัง และข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาของนักศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม การเรียนที่เหมาะสม ตลอดจนการหาช่องทางเพื่อช่วยเหลือแก้ปัญหา แนะนำและวางแผนทางในการป้องกันปัญหา เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่งผลให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดการพบกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ
2. สามารถนำไปเป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีความแตกต่าง ด้านเพศ

อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ อันจะเป็นแนวทางในการดำเนินการพบกลุ่ม การจัดการเรียน การสอน การจัดให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของการพบกลุ่มต่อไป

3. ได้ข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพบกลุ่มการเรียนการสอน ของนักศึกษา ผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทาง ในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนในกลุ่มภาค ตะวันออก

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษารั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก โดยมีขอบเขต การวิจัยครั้งนี้ คือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่สาย สามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2541 เขตภาคตะวันออก จำนวน 9 จังหวัด มีจำนวนทั้งสิ้น 52,450 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้สุ่มจากประชากร ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกวิธี การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) โดยการคำนวณหาขนาด กลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ (ลัวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 260 ; อ้างอิงมา จาก Yamane. 1967 : 886 - 887) โดยได้จำนวนตัวอย่างนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอน ปลายจำนวน 402 คน

ตัวแปร ในการศึกษาปัญหาในการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ได้กำหนด ตัวแปรไว้ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 เพศ

- 1) เพศชาย
- 2) เพศหญิง

1.2 อายุ

- 1) 18 - 22 ปี
- 2) 23 - 30 ปี
- 3) 31 ปีขึ้นไป

1.3 สถานภาพการสมรส

- 1) โสด
- 2) สมรส
- 3) หม้าย/หย่า

1.4 อาชีพ

- 1) รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
- 2) เกษตรกรรม
- 3) ค้าขาย
- 4) รับจ้าง
- 5) อื่น ๆ โปรดระบุ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาในการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ

เขตภาคตะวันออก จำนวน 3 ด้าน

- 2.1 ด้านส่วนตัวนักศึกษา
- 2.2 ด้านครูประจำกลุ่ม
- 2.3 ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหา หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ส่งผลให้นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ เขตภาคตะวันออก พุทธศักราช 2530 ประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ

1.1 ด้านส่วนตัวนักศึกษา หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการกิจส่วนตัวที่ส่งผลต่อการเรียน ได้แก่ ปัญหาด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต ความจำ สมองไม่ว่องไว เพราะอายุมากขึ้น การประกอบอาชีพ การทำงานประจำวัน ความรับผิดชอบสูง ทำให้เหนื่อยล้าต่อการมาเรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อน และบุคคลในครอบครัวไม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ

1.2 ด้านครูประจำกลุ่ม หมายถึง ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอน ได้แก่ ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ หรือมาสาย มาไม่เต็มเวลา ขาดความตั้งใจเสียสละ ไม่เอาใจใส่ดูแลนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ ขาดประสบการณ์เกี่ยวกับการพบกลุ่มสำหรับผู้ใหญ่ และไม่เตรียมตัวในการมาสอน ขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา และการปฏิบัติในการสอนที่เหมาะสม

1.3 ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม หมายถึง ปัญหาในการจัดเตรียม การวางแผน ในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม รวมทั้งการจัดเนื้อหาของการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม ซึ่งขาด

ความเหมาะสมกับผู้เรียน ครูไม่มอบหมายงานล่วงหน้าให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนขาดความพร้อมในการพบกลุ่ม

2. นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ หมายถึง กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดขึ้นมาบริการเฉพาะประชาชนที่เป็นผู้ใหญ่ที่มีภารกิจมาก ไม่มีเวลาที่จะเข้าไปนั่งเรียนในชั้นเรียนได้เป็นประจำ ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองจากเอกสารการสอน รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ และการพบกลุ่ม เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะ ค่านิยมในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งประกอบอาชีพเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ

3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง การจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องจากหลักสูตรในโรงเรียนและนอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยยึดหลักสูตรพุทธศักราช 2530 ให้มีการจัดการเรียนการสอนเป็น 3 วิธีคือ การเรียนแบบชั้นเรียน วิธีทางไกลวิธีเรียนด้วยตนเอง ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้คละกัน 3 วิธี เมื่อนักศึกษาสอบได้ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด ก็จบหลักสูตรได้แต่ละระดับ นอกจากนี้ยังมีโอกาสให้มีการเทียบโอนผลการเรียนวิชาสายสามัญระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนได้อีกด้วย

4. วิธีเรียนทางไกล หมายถึง วิธีเรียนที่นักศึกษาสามารถศึกษาด้วยตนเองได้โดยการอ่านตำรา ทำแบบฝึกหัด ฟังรายการวิทยุ ชมรายการโทรทัศน์ตามตารางออกอากาศที่กำหนดไว้ และนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่ม เพื่อทำกิจกรรมตามเงื่อนไขที่กำหนด เมื่อเรียนและทำกิจกรรมครบเงื่อนไขก็จบการศึกษาในระดับนั้น ๆ ในที่นี้หมายถึงวิธีเรียนทางไกลตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

5. เขตภาคตะวันออก หมายถึง พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่เป็นสถานที่ตั้งศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนของจังหวัด โดยอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออก มีจำนวนทั้งสิ้น 9 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง ตราด สระแก้ว สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา จันทบุรี และนครนายก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้เสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
2. การศึกษาทางไกล
3. กิจกรรมการพบกลุ่ม
4. จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ และทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่
5. บทบาทหน้าที่และคุณลักษณะของผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญศึกษา (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2530 : 9 -10) จัดการศึกษาออกเป็น 3 วิธีเรียน ได้แก่ วิธีเรียนแบบชั้นเรียน วิธีเรียนทางไกล และวิธีเรียนด้วยตนเอง ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกวิธีการเรียนแต่ละวิธีได้ตามต้องการ อีกทั้งสามารถเทียบโอนผลการเรียนวิชาสายสามัญและวิชาชีพได้ทุกวิธีเรียน โดยกำหนดหลักสูตรการศึกษาโรงเรียนสายสามัญไว้ 3 ระดับ คือ

1. ระดับประถมศึกษา
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีเรียน 3 วิธี

1. วิธีเรียนแบบชั้นเรียน (ชร.) หรือการศึกษาผู้ใหญ่ภาคค่ำ
 - พังคำบรรยายในชั้นเรียนไม่น้อยกว่า 70% ของเวลาเรียนที่กำหนด
 - เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มตามเกณฑ์ที่กำหนด
 - วัดผลและเก็บคะแนนระหว่างเรียน
 - ประเมินผลปลายภาคเรียน
 - ต้องสอบให้ได้คะแนนระหว่างภาค รวมกับคะแนนปลายภาค ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 จึงจะถือว่าสอบได้
2. วิธีเรียนทางไกล (ทก.) หรือการเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์เดิม
 - พังรายการวิทยุ ตามตารางออกอากาศ

- ศึกษาด้วยตนเองจากคู่มือเรียนและตำรา ไม่มีการเข้าชั้นเรียน
- เข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่ม (เสาร์ - อาทิตย์) ไม่น้อยกว่า 75% ของเวลาการพบกลุ่มที่กำหนดในแต่ละภาคเรียน
- วัดผลระหว่างภาคเรียน เพื่อเก็บเป็นคะแนนสะสม
- ประเมินผลปลายภาคเรียน 1 ครั้ง
- คะแนนระหว่างภาค รวมกับคะแนนปลายภาค ต้องได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 จึงจะถือว่าสอบได้

3. วิธีเรียนด้วยตนเอง (ต่อ.) หรือสอบเทียบบุคคลภายนอก

- ศึกษาตำรา หรือ แบบเรียนต่าง ๆ ด้วยตนเอง ไม่มีการเข้าชั้นเรียน
- เข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่ม (เสาร์ - อาทิตย์) ไม่น้อยกว่า 75% ของเวลาพบกลุ่มที่กำหนดในแต่ละภาคเรียน
- ประเมินผลปลายภาคเรียน 1 ครั้ง คะแนนที่ได้แต่ละหมวดวิชาต้องไม่น้อยกว่า 50% จึงจะถือว่าสอบได้ (ไม่มีคะแนนระหว่างภาค)

การศึกษาทางไกล

ความหมายการศึกษาทางไกล (Distance Education) ซึ่งมีนักการศึกษาที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายไว้มากมายดังต่อไปนี้

ทวีป อภิสัทธี (2528 : 1) กล่าวว่า สื่อที่ใช้ในการจัดการศึกษาทางไกลประกอบด้วยเครื่องมืออุปกรณ์หลากหลาย เช่น ในรูปของวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ หรือสิ่งพิมพ์ที่ส่งผ่านทางไปรษณีย์

วิจิตร ศรีสอ้าน (2529 : 5 - 7) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนทางไกล (Distance Learning) ว่าหมายถึงระบบการเรียนการสอนที่ไม่มีชั้นเรียน แต่อาศัยสื่อประสมอันได้แก่ สื่อทางไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และการสอนเสริม รวมทั้งศูนย์บริการการศึกษาเป็นหลัก โดยมุ่งให้ผู้เรียนเรียนได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกตินอกจากนี้ยังให้ความหมายการสอนทางไกลว่า หมายถึง การสอนที่ผู้เรียนผู้สอนอยู่ไกลกัน แต่สามารถมีกิจกรรม การสอนร่วมกันได้โดยอาศัยสื่อประสมเป็นสื่อการสอน

วิจิตร ภักดีรัตน์ (2530 : 30) ได้ให้ความหมายของการศึกษาทางไกลว่า หมายถึง การศึกษาที่มีระยะทางระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน โดยผู้เรียนกับผู้สอนอยู่คนละที่ไม่ว่าใกล้หรือ ไกลกัน

วิรัช กุมพมาศ (2532 : 10) อธิตอธิบายวิธีการศึกษานอกโรงเรียน ได้กล่าวถึงหลักการของการศึกษาทางไกลว่า เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนจำนวนมากได้ศึกษาด้วย ตนเอง

เชียร์ศรี วิวิธสิริ (2535 : 27) ได้กล่าวถึง การศึกษาทางไกลในแง่ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่า เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยไม่ต้องยึดติดกับผู้สอนโดยตรง ทำกิจกรรมการเรียนการสอนโดยอาศัยสื่อต่าง ๆ กันเอง ไม่ต้องมานั่งเผชิญหน้ากันในห้องเรียน ผู้สอนและผู้เรียนอยู่ไกลกันในด้านระยะทาง ไม่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้สอนกับผู้เรียน และห่างไกลกันในเรื่องของเวลา คือเวลาสอนและเวลาเรียนคนละเวลา ไม่ตรงกัน การศึกษาทางไกลเป็นการศึกษาที่ยึดหลักการผสมผสาน ระหว่างสังคมการเรียนรู้และสังคมเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้าด้วยกันโดยการเรียนการสอนจะอาศัยสื่อเป็นสำคัญ

เสาวนีย์ เสวล์ย์ (2536 : 37) กล่าวว่า การศึกษาทางไกลเดิมเรียกว่า การศึกษา นอกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์ ได้พัฒนารูปแบบขึ้นก่อนการมีกรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยใช้วิธีสอนทางวิทยุกระจายเสียง ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากเอกสารการสอนและ พบกับครูประจำกลุ่ม

จากความหมายของการศึกษาทางไกล ตามทัศนะที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ข้างต้นพอที่จะสรุปได้ว่า การศึกษาทางไกล หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ไกลกัน ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเองจากสื่อประสมที่จัดให้โดยไม่ต้องเข้ามานั่งฟังบรรยายในชั้นเรียนตามปกติ

หลักการ หลักการในการจัดการศึกษาทางไกล (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2533 ข : 6) มีดังนี้

1. เป็นการเรียนโดยใช้สื่อประสม ได้แก่ รายการวิทยุ โทรทัศน์ และการจัดกลุ่มนักศึกษาให้มีการพบกลุ่มแต่ละกิจกรรม
2. เป็นการเรียนระบบเปิด คือ นักศึกษาสามารถมาลงทะเบียนเรียนได้อย่างทั่วถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนเรียนได้ทุกเพศ ทุกวัย และเรียนได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา ตามความสามารถ ความสะดวกของนักศึกษาและส่งเสริมให้นักศึกษาได้ศึกษาตามความสามารถไม่มีข้อจำกัด
3. เป็นการเรียนที่มุ่งเน้นการพึ่งพาตนเอง คือ ให้นักศึกษาวางแผนการเรียนด้วยตนเองโดยใช้สื่อประสม
4. เป็นการเรียนที่ฝึกให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยมีกำหนดให้พบกลุ่มสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

วัตถุประสงค์ การจัดการศึกษาทางไกล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. ม.ป.ป. : 56)

1. เพื่อเปิดโอกาสให้แก่ประชาชนที่ด้อย พลาด หรือขาดโอกาสทางการศึกษาได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ถูกต้อง อันจะเป็นประโยชน์ในการที่จะนำไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองให้ดีขึ้น
2. ใช้รูปแบบการศึกษาทางไกลในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนที่ไม่ได้เรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในระบบโรงเรียน
3. เสริมสร้างการรู้หนังสือและยกระดับการให้การศึกษาแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง
4. ให้ประชาชนได้รับความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้
5. สร้างเสริมให้เกิดกระบวนการพบกลุ่มในการเรียนการสอน และการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนการสอนและชุมชน

วิธีการเรียนทางไกล ในการจัดการเรียนการสอนทางไกล ผู้เรียนจะต้องศึกษาด้วยตนเอง โดยอาศัยสื่อหลักที่สำคัญ 3 ลักษณะ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2535 ก : 11) คือ

1. สื่อคู่มือการเรียน เป็นสื่อหลักที่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะเป็นสื่อที่ให้ความรู้ทางวิชาการ ช่วยให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตลอดเวลาเมื่อต้องการไม่ว่า นักศึกษาจะอยู่ที่ไหนก็สามารถศึกษาได้ เป็นสื่อที่ส่งเสริมการอ่านแล้วทำความเข้าใจได้หลายครั้ง
2. สื่อรายการวิทยุ เป็นสื่อที่ส่งข่าวได้รวดเร็ว ครอบคลุมพื้นที่เนื้อหาที่นำมาเสนอเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องความรู้ทางวิชาการและให้ข้อคิดเห็นแก่นักศึกษาเป็นประเด็นคำถามได้ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาอยากรู้ อยากศึกษาค้นคว้าต่อไป
3. สื่อการพบกลุ่ม นักศึกษาทางไกลต้องมาร่วมกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ซึ่งศึกษาจากคู่มือการเรียน การฟังรายการวิทยุ และจากสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ มาร่วมกันแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการกลุ่มมาแก้ปัญหาตัดสินใจร่วมกัน โดยมีครูประจำกลุ่มเป็นผู้คอยประสานงาน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาทางไกล วิธีเรียนด้วยตนเองนี้ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต้องทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม จำนวน 48 หน่วย โดยมาพบกลุ่มเป็นการทำงานกลุ่มภาคปฏิบัติที่มุ่งเสียสละ เพื่อส่วนรวมและชุมชนอย่างแท้จริง ทำให้นักศึกษารักการทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน มีความผูกพันกับชุมชนที่ตนเองอยู่ รู้จักคิด รู้จักทำ และแก้ปัญหา ซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต

กิจกรรมการพบกลุ่ม

จุดมุ่งหมายของการพบกลุ่มมีดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2535 ก : 187 - 189)

1. เพื่อแก้ปัญหาการเรียนจากบทเรียน ด้วยกระบวนการกลุ่มและการพึ่งตนเอง
2. เพื่อฝึกทักษะ กระบวนการกลุ่ม การคิด และการตัดสินใจอย่างมีระบบ และการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคม
3. เพื่อประยุกต์ความรู้จากบทเรียนและประสบการณ์ มาใช้กับปัญหาในชีวิตประจำวัน และสังคม
4. เพื่อร่วมหาแนวทาง และปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพจริยธรรม วัฒนธรรมและ ประเพณี
5. เพื่อใช้เป็นกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ทั่วไปตามหลักสูตร

ลักษณะการพบกลุ่ม มี 2 ประเภทด้วยกัน คือ การพบกลุ่มย่อย และการพบกลุ่มใหญ่ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2535 ก : 188)

การพบกลุ่มย่อย ให้ผู้เรียนมีการพบกลุ่มในลักษณะใดลักษณะหนึ่งต่อไปนี้

1. พบกลุ่มสัปดาห์ละครั้ง ๆ ละ ไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง
2. พบกลุ่มรายปักษ์ ๆ ละครั้ง ๆ ละ ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง
3. พบกลุ่มเดือนละครั้ง ๆ ละ 2 วัน ๆ ละ ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

ระยะเวลาในการพบกลุ่มแต่ละครั้ง แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรก จัดกิจกรรมแก้ปัญหาการเรียนใช้เวลาประมาณร้อยละ 30 ช่วงหลัง จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม เป็นกิจกรรมฝึกกระบวนการคิด แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีการอภิปรายปลูกฝัง สร้างเสริมคุณธรรมนันทนาการและการนำบทเรียนไปใช้ กิจกรรมช่วงนี้ใช้เวลาประมาณร้อยละ 70 เวลาการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกลนั้นทั้งหมดในแต่ละภาคเรียนต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 หากนักศึกษาผู้ใดมีเวลาพบกลุ่มต่ำกว่าร้อยละ 75 ให้หัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาการเข้าสอบปลายภาคเรียน

การพบกลุ่มใหญ่ จัดขึ้นเพื่อให้โอกาสนักศึกษาฟังการบรรยายโดยวิทยากรพิเศษ เป็นรายวิชาและมีขั้นตอนดังนี้

1. ให้มีการรวมกลุ่มผู้เรียนตั้งแต่ 50 คนขึ้นไปเข้าด้วยกัน เพื่อพบวิทยากรเดือนละครั้ง
2. ให้แบ่งกลุ่มผู้เรียนตามหมวดวิชาที่ลงทะเบียนเรียน
3. ให้ครูประจำกลุ่มประสานงานเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ โดยทำแผนและ ขออนุมัติต่อสถานศึกษาล่วงหน้า

4. วิทยากรทำหน้าที่สรุปเนื้อหาสำคัญที่มีการเรียนการสอนในรอบเดือน และ แก้ไขปัญหาการเรียนที่ผู้เรียนไม่เข้าใจ

5. วิทยากรพบกลุ่มผู้เรียนแต่ละหมวดวิชา ครั้งละไม่เกิน 3 ชั่วโมง หากมีความจำเป็นหัวหน้าสถานศึกษาอาจพิจารณาให้วิทยากรพบกลุ่มผู้เรียนเกินกว่า 3 ชั่วโมง

6. ให้ครูประจำกลุ่มสรุปรายงานการปฏิบัติหน้าที่ของวิทยากร เสนอต่อสถานศึกษาทุกครั้ง และเก็บสำเนาไว้ที่กลุ่มผู้เรียน เพื่อการนิเทศตรวจสอบด้วย

การวางแผนการพบกลุ่ม ผู้วางแผนการพบกลุ่มคือ ครูประจำกลุ่มร่วมกับนักศึกษาในกลุ่มจะต้องร่วมกันวางแผนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม โดยศึกษาปัญหาของผู้เรียนของท้องถิ่นและของชาติโดยส่วนรวม การวางแผนการพบกลุ่มแต่ละครั้งจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ให้ชัดเจน มีการเตรียมสรุปเสริมความรู้ เตรียมการประเมินผลและกิจกรรมต่อเนื่อง

กิจกรรมการพบกลุ่ม โดยปกติจะมีการดำเนินการตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดช่วงเวลากการพบกลุ่มแต่ละครั้งดังนี้

1. กิจกรรมนำ คือ การทักทายผู้เรียนหรือจัดนันทนาการสั้น ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่กิจกรรม
2. กิจกรรมการแก้ปัญหาการเรียน มี 3 ขั้นตอนคือ
 - ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมปัญหาการเรียนจากนักศึกษา
 - ขั้นตอนที่ 2 จำแนกกลุ่มปัญหาเป็น 3 ระดับ คือ กลุ่มปัญหาง่าย ยาก และยากมาก
 - ขั้นตอนที่ 3 แก้ปัญหาโดยการจับคู่ ผู้รับออก อธิบาย อภิปราย หรือซักถาม นักศึกษาด้วยกัน ถามครู หรือถามวิทยากร
3. กิจกรรมนันทนาการสั้น ๆ คั่นเวลา เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดของการทำกิจกรรม เมื่อทำกิจกรรมช่วงหนึ่ง ๆ จบลง
4. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม มี 3 ขั้นตอน คือ
 - ขั้นตอนที่ 1 เสนอประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งเกี่ยวกับชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยครูประจำกลุ่ม หรือนักศึกษาเป็นผู้นำเสนอประเด็น
 - ขั้นตอนที่ 2 จัดลำดับปัญหาและแบ่งกลุ่มย่อยอภิปรายเพิ่มเติมและสรุป
 - ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาในกลุ่มใหญ่ อภิปรายเพิ่มเติมและสรุป

5. กิจกรรมต่อเนื่อง ได้แก่ การมอบหมายงานให้ไปศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม และหรือการรวมทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน เช่น กิจกรรมพัฒนาชุมชน กิจกรรมด้านศาสนา กิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ฯลฯ ผู้เรียนร่วมกันทำโครงการเสนอ ครูประจำกลุ่ม และหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อขออนุมัติก่อนปฏิบัติ โครงการเหล่านี้ควรจัดในชุมชนของ นักศึกษา ประโยชน์ที่เกิดจากพลังกลุ่ม การทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มมีประโยชน์ ดังนี้

1. ถ้ากลุ่มมีความตั้งใจจริงช่วยให้การทำงานใด ๆ ประสบความสำเร็จ
2. เป็นกลุ่มพื้นฐานที่ทำงานร่วมกัน และพัฒนาไปสู่การทำงานกลุ่มร่วมกันในระดับที่จะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติต่อไป
3. ช่วยให้สมาชิกของกลุ่มมีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน และเข้าใจระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ในแนวปฏิบัติ
4. ช่วยให้การงานมีประสิทธิภาพ

จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

กลุ่มเป้าหมายของการศึกษานอกระบบโรงเรียนส่วนใหญ่จะเป็นประชากรที่พลาดโอกาสเข้ารับการศึกษาเมื่ออยู่ในวัยเรียน ซึ่งก็คือผู้ใหญ่ที่อยู่นอกระบบโรงเรียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจในหลักการ วิธีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ว่าเป็นอย่างไร ครูผู้สอนรวมทั้งผู้ที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอนทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนควรจะได้รับทราบถึง จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม

ความหมายของคำว่าผู้ใหญ่ ในปัจจุบันนิยามคำว่าผู้ใหญ่ได้มีผู้นิยามความหมายไว้แตกต่างกันมากมาย อาทิในวงการศึกษานิยามไว้ว่าอย่างหนึ่ง ในวงการกฎหมายก็อาจนิยามไว้ อีกอย่างหนึ่ง เมื่อได้พิจารณาโดยส่วนรวมแล้วจะเห็นได้ว่า นักวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ ได้ให้นิยามคำว่าผู้ใหญ่โดยพิจารณาตัวแปร 3 ด้าน เชียร์ศรี วิวิธสิริ (2527 : 36) กล่าวไว้ ดังนี้

1. อายุ ส่วนมากการแบ่งลักษณะของความเป็นผู้ใหญ่โดยใช้อายุเป็นตัวกำหนด เช่น ในประเทศไทย ถือว่าผู้ใหญ่ คือผู้ที่มีอายุย่างเข้าปีที่ 15
2. ความสมบูรณ์ทางสติปัญญา นักจิตวิทยาให้คำจำกัดความของผู้ใหญ่ คือ ผู้ที่มีสติปัญญาสมบูรณ์แล้ว
3. บทบาททางสังคม นักสังคมศาสตร์จะให้คำจำกัดความของผู้ใหญ่ว่า เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคม เป็นผู้ที่ทำมาหาเลี้ยงชีพเอง มีบทบาทเป็นผู้ผลิตทางสังคม

ลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ นักการศึกษาผู้ใหญ่หลาย ๆ ท่านได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่จนได้ข้อสรุปที่แน่นอนว่า ผู้ใหญ่สามารถเรียนรู้ได้ แต่มีความ สน

ใจและมีความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างไปจากเด็กเป็นอันมาก ดังที่ วิรุพห์ นิลโมจน์ (2530 : 30) ได้สรุปหลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ไว้ 6 ประการคือ

1. ผู้ใหญ่จะเรียนรู้เมื่อเขามีความพร้อมที่จะเรียน มีความสนใจและความต้องการที่จะเรียนเฉพาะสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของเขา
2. ผู้ใหญ่เรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์เดิมเป็นตัวนำ และเป็นตัวเชื่อมโยงไปสู่การทำความเข้าใจในประสบการณ์ ใช้ปัญหาเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้
3. ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีโดยการได้ฝึกปฏิบัติจริง
4. ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีในสภาพบรรยากาศการเรียน การสอนที่เป็นกันเอง
5. ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีในสภาพบรรยากาศการเรียนที่เป็นลักษณะของความ ร่วมมือกัน และการมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น
6. ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีในขั้นต่อไปก็เมื่อเขาประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ในขั้นแรก ๆ ที่ผ่านมามีมาก่อน

ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่นำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมสำหรับผู้ใหญ่นั้น ได้มีการค้นคว้าและพัฒนาจากแนวคิดของเชอร์ไรต์ (วิจิตร ศรีสอาน. 2529 : 130 – 131 ; อ้างอิงมาจาก Thorndike) ได้นำมากล่าวอ้างโดยสรุปทฤษฎีการเรียนรู้ของเชอร์ไรต์ จากผลการทดลองได้ 3 กฎ ดังนี้คือ

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) กล่าวไว้ว่า เมื่ออินทรีย์พร้อมที่จะเรียนรู้และได้เรียนก็จะเกิดความพอใจ และหากอินทรีย์พร้อมที่จะเรียนแล้วไม่ได้เรียน ก็เกิดความรำคาญและเมื่ออินทรีย์ไม่พร้อมที่จะเรียนและถูกบังคับให้เรียนจะเกิดความรำคาญใจ
2. กฎแห่งผล (Law of Effect) กล่าวไว้ว่า ผลแห่งปฏิกิริยาตอบสนองใดที่เป็นที่พอใจ อินทรีย์ย่อมกระทำการปฏิกิริยานั้นซ้ำและผลของปฏิกิริยาใดที่ไม่เป็นที่พอใจ บุคคลจะหลีกเลี่ยงไม่ทำปฏิกิริยานั้นซ้ำอีก
3. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมใดที่มีโอกาสกระทำซ้ำบ่อย ๆ และมีการปรับปรุงอยู่เสมอ ย่อมก่อให้เกิดความคล่องแคล่ว ชำนิชำนาญ สิ่งใดที่ทอดทิ้งไปนาน ย่อมกระทำไม่ได้ดีเหมือนเดิม หรืออาจจะทำให้เกิดการลืมได้

จากทฤษฎีของเธอร์ไคค์ แสดงให้เห็นว่า

1. ในการเรียนรู้ หรือการแก้ปัญหาของคนนั้น เป็นการลองถูกและหาวิธีที่ดีที่สุดจากหลายวิธีมาแล้ว

2. เจตคติ หรือความเชื่อที่จะเป็นเครื่องช่วยยั้งจุดมุ่งหมายว่าทำอะไรจึงจะพอใจหรือไม่พอใจ

3. พฤติกรรมการเรียนรู้ของคนเราจะเรียนรู้ได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น ถ้ามองเห็นว่าปัญหาใหม่ไม่แตกต่างจากปัญหาที่เคยประสบมาแล้ว หรือสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันแล้วการตอบสนองนั้นมักจะคล้ายคลึงกัน หรือบางทีก็มีพฤติกรรมอย่างเดียวกัน (วิจิตร ศรีสอาน. 2529 : 132)

ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่นั้น โนลล์ (สวัณน์ วัฒนวงศ์. 2538 : 138 - 139 ; อ้างอิงมาจาก Knowles. 1978) ได้ศึกษาค้นคว้าจากผลงานของลินเดอร์แมน และได้สรุปเป็นพื้นฐานการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่สมัยใหม่ (Modern Adult Learning Theory) ว่ามีสาระสำคัญดังนี้

1. ความต้องการและความสนใจ (Needs and Interests) ผู้ใหญ่จะถูกชักจูงให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี หากตรงกับความต้องการและความสนใจของเขา

2. สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้ใหญ่ (Life Situation) การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะได้ผลดี ถ้าหากถือเอาตัวผู้ใหญ่เป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน (Life Centered) ดังนั้นในการจัดหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ จึงควรยึดถือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ใหญ่เป็นสำคัญ มิใช่ตัวเนื้อหาวิชาทั้งหมด

3. การวิเคราะห์ประสบการณ์ (Analysis of Experience) คือ การที่ผู้สอนพยายามวิเคราะห์ประสบการณ์ของผู้ใหญ่แต่ละคนอย่างละเอียด มีส่วนใดพอที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้บ้างและหาทางนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

4. ผู้ใหญ่ต้องการเป็นผู้นำตนเอง (Self Directing) ความต้องการที่อยู่ในส่วนลึกของผู้ใหญ่ คือการมีความรู้สึกต้องการที่จะสามารถนำตนเองได้ เพราะฉะนั้นครูจึงควรมี บทบาทเป็นผู้ร่วมอยู่ในกระบวนการสืบหา หรือค้นหาคำตอบร่วมกันกับผู้เรียน ไม่ควรเป็นผู้สื่อความรู้แก่นักเรียนและคอยทำหน้าที่ประเมินผลว่าเขาคล้อยตามหรือไม่เพียงใด

5. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) ความแตกต่างระหว่างบุคคลจะมีเพิ่มมากขึ้นในแต่ละบุคคลเมื่อมีอายุมากขึ้น ดังนั้นในการสอนผู้ใหญ่จะต้องคำนึงถึงรูปแบบของการเรียนการสอน (Style) เช่น เวลาที่ได้ทำการสอน สถานที่สอน และประการสำคัญ คือ ความสามารถในการเรียนรู้แต่ละขั้นของผู้ใหญ่ ย่อมเป็นไปตามความสามารถของ ผู้ใหญ่แต่ละคน (Pace of Learning)

ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ เป็นทฤษฎีพฤติกรรมนิยมทางด้านจิตวิทยา ที่ศึกษาพัฒนาการเรียนรู้ของคน จะอธิบายหรือให้เหตุผลถึงสภาพการณ์ต่าง ๆ ของกระบวนการเรียนรู้เป็นหลักการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์การเรียนการสอนผู้ใหญ่ได้

สวัณน์ วัฒนวงศ์ (2538 : 49 - 50) ได้สรุปทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่เป็น 3 กลุ่ม คือ

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มพฤติกรรมนิยม หลักการสำคัญที่นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้เชื่อถือ คือ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเนื่องจากความเกี่ยวโยงกันระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง สกินเนอร์ (Skinner) ได้กล่าวถึงลักษณะการเรียนรู้โดยการเสนอให้เห็นความสำคัญขององค์ประกอบการเรียนรู้ 2 ประการ

1.1 วิธีการควบคุมพฤติกรรม (Control) ทั้งนี้เพราะว่าพฤติกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้จำเป็นต้องอาศัยสภาพการณ์และเงื่อนไข (Condition) ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้การควบคุมพฤติกรรมได้ผลดี การใช้กฎในการรู้ผลลัพท์ (Law of Effect) เป็นเงื่อนไขในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเรียนรู้

1.2 วิธีการตกแต่งพฤติกรรม (Shaping) เป็นเทคนิคที่ต้องอาศัยการใช้ แรงเสริม (Reinforcement) ควบคู่ไปด้วยในการตกแต่งพฤติกรรมที่เหมาะสม อันทำให้ผลของการเรียนรู้ตามที่เรามีความต้องการ

นักจิตวิทยาในกลุ่มพฤติกรรมนิยม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า (การเรียนรู้เป็นกระบวนการซึ่งพฤติกรรมผู้จัดการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยวิธีการควบคุมและวิธีการตกแต่งรวมกัน

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มพุทธินิยม หลักการสำคัญที่นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้เชื่อถือ คือ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นต้องอาศัยทั้งสิ่งแวดล้อมและตัวผู้เรียนประสานสัมพันธ์กัน คือ ส่วนหนึ่งต้องมาจากความต้องการ และเป้าหมายของผู้เรียนมิใช่ความสำคัญขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าภายนอกอย่างเดียว นักจิตวิทยากลุ่มนี้จะเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทและส่วนร่วมมากขึ้น โดยที่ ผู้เรียนจะต้องมีความมุ่งหมายและกำหนดวัตถุประสงค์เป็นเป้าหมายของตนเองได้

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มมนุษยนิยม หลักการสำคัญที่นักจิตวิทยากลุ่มนี้เชื่อถือ คือ การให้ความสำคัญกับผู้เรียน โดยเน้นถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การเรียนรู้มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนเป็นอย่างมาก ถึงแม้บรรดาสิ่งเร้าทั้งหลายจะมาจากภายนอกก็ตาม แต่ว่าการคิดค้นเพื่อความเข้าใจจะต้องเกิดจากตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักการที่สำคัญของมนุษยนิยมก็คือ ในการเรียนรู้ที่ผู้เรียนย่อมจะได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ต้องการด้วย ตัวเอง

สกินเนอร์ (Skinner. 1968 : 64 - 68) ได้กล่าวถึงหลักการเรียนรู้ไว้ว่า การเรียนระดับใดก็ตาม ควรมีเครื่องมือในการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ และเรียนด้วยความ

สบายใจ เครื่องมือเป็นสื่อการเรียนที่ก่อให้เกิดการเสริมแรงแก่ผู้เรียน และเป็นการหล่อหลอมพฤติกรรม ตัวเสริมแรงนั้นควรเป็นกิจกรรมการเรียนแบบต่าง ๆ เพราะทำให้เกิดการเสริมแรงอย่างฉับพลัน เมื่อผู้เรียนเลือกกิจกรรมการเรียนแบบที่ตนเองต้องการ จะมีผลต่อกำลังใจของผู้เรียนเป็นอย่างมาก

สุนทร โคตรบรรเทา (2526 : 8 - 9) ได้เสนอบทบาทของครูผู้สอนผู้ใหญ่ว่า บทบาทของครูผู้สอนผู้ใหญ่จะต้องเป็นผู้สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วมในกลุ่ม เป็นที่ทำให้สมาชิกในกลุ่มได้ชี้แจงจุดมุ่งหมายของตนเอง เป็นผู้สร้างบรรยากาศของการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้ช่วยชี้แนะแหล่งวิทยาการที่จะหาความรู้เพิ่มเติมที่กลุ่มต้องการ เป็นผู้มีความยืดหยุ่นและสามารถทำได้หลายบทบาท การสร้างนิสัยการเรียนที่ถูกต้องนับว่ามีความสำคัญยิ่ง ซึ่งได้แก่ การเรียนด้วยความสนใจ ตั้งใจ ใครรู้ ใครเรียน การสังเกต การไต่ถาม ฝึกคิด หาทางพัฒนาและปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ

เกียรติวรรณ อมาตยกุล (2526 : 43 - 44) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของครู ผู้สอนเพื่อช่วยเหลือให้นักศึกษาผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้ได้ดีไว้ว่า การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เต็มไปด้วยการยอมรับระหว่างนักศึกษาและครูประจำกลุ่ม มีความเห็นอกเห็นใจ ไว้วางใจ ช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันและกัน จะทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีความเชื่อมั่น สนุกสนาน กระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็นมากขึ้น

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2538 : 138 - 139) กล่าวว่า พื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนของผู้ใหญ่ ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ความพึงพอใจในสถานการณ์ การจัดการเรียนการสอนผู้ใหญ่จะเกิดการเรียนรู้ได้ดีก็ต่อเมื่อมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์โดยตรงต่อผู้เรียน และสามารถนำเอาประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง ผู้ใหญ่ทุกคนล้วนมีประสบการณ์ต่าง ๆ มากมาย มีประโยชน์ มีคุณค่า การจัดการศึกษาควรสืบหาประสบการณ์จากผู้ใหญ่มาประมวลจัดการเรียนการสอน

จากลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่และทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่มาดังกล่าวมาแล้ว ครู ผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการเรียนการสอน จึงควรจะต้องเลือกใช้วิธีการสอนและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักการ ดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จ

บทบาทหน้าที่และคุณลักษณะของผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่

การเรียนทางไกลนั้น นอกจากจะศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการเรียนต่าง ๆ ได้แก่ การอ่านคู่มือเรียน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ผ่านทางประสาทตา การฟังรายการวิทยุ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ได้จากการฟัง แล้วนักศึกษาจะต้องไปพบครูประจำกลุ่มและเพื่อนร่วมกลุ่ม ทำให้มีโอกาสพูดคุยกัน

ในเรื่องที่ได้อ่าน ได้ฟังมา มีการพูดคุยถึงปัญหาอื่น ๆ โดยอาศัยกระบวนการกลุ่ม ได้ฝึกการคิดวิเคราะห์หาทางเลือกเพื่อนำไปแก้ปัญหาสู่การปฏิบัติที่เหมาะสมต่อไป

ในการที่นักศึกษาไปพบกลุ่มแต่ละครั้ง บุคคลที่มีความสำคัญที่สุดคือ “ครูประจำกลุ่ม” ซึ่งจะเป็นผู้ประสานงานให้เกิดกลุ่มผู้เรียน เกิดการอภิปรายกลุ่ม เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำช่วยเหลือแก้ปัญหาการเรียนของผู้เรียน แนะนำการลงทะเบียน การเลือกเรียนวิชาเรียนและตรวจแบบฝึกหัด และจะต้องเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมและได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานการศึกษา-นอกโรงเรียน โดยวิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด คือ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2535 ก : 26)

คุณสมบัติของครูประจำกลุ่ม

1. ครูประจำกลุ่มระดับประถมศึกษา ต้องมีพื้นฐานความรู้ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าเป็นอย่างต่ำ
2. ครูประจำกลุ่มระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต้องมีพื้นฐานความรู้จบปริญญาตรีหรือเทียบเท่าเป็นอย่างต่ำ
3. ครูประจำกลุ่มระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องมีพื้นฐานความรู้จบปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ

และนอกจากคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว ครูประจำกลุ่มต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตร การอบรมครูการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จึงจะทำหน้าที่ครูประจำกลุ่มได้

บทบาทหน้าที่ของครูประจำกลุ่ม

1. ประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ
2. ทำหน้าที่ธุรการของกลุ่ม เช่น การจัดทำบัญชีนักศึกษา แผนการพบกลุ่ม การแนะแนว การตรวจสอบ การขึ้นทะเบียนลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา
3. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่นเพื่อขอความร่วมมือและให้การสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มของนักศึกษา
4. พบกลุ่มผู้เรียนเพื่อทำกิจกรรมกลุ่มตามเกณฑ์ที่กำหนด
5. ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือการเรียนการสอนของนักศึกษา
6. ตรวจแบบฝึกหัด ทดสอบ จัดทำคะแนนระหว่างภาค
7. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานถึงศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดภายในวันที่ 5 ของทุกเดือน
8. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ/กิ่งอำเภอ มอบหมาย (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2535 ก : 26)

บทบาทหน้าที่ของครูประจำกลุ่มในการเตรียมการพบกลุ่มแต่ละครั้ง

ครูประจำกลุ่มต้องมีแผนในการพบกลุ่ม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการพบกลุ่มแต่ละครั้ง โดยเฉพาะกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม หลังจากพบกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนแล้วให้ชัดเจน
2. เตรียมประเด็นอภิปรายกิจกรรมและขั้นตอนที่ให้นักศึกษาทำ เพื่อจะให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
3. เตรียมการในเรื่องที่จะสรุปหรือเสริมความรู้ อะไร อย่างไร แก่นักศึกษาหลังจากที่นักศึกษาทำกิจกรรมจบ
4. เตรียมวิธีการที่จะประเมินผลว่ากิจกรรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่
5. เตรียมกิจกรรมต่อเนื่องที่จะให้นักศึกษาทำในครั้งต่อไป (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2535 ก : 51)

บทบาท หน้าที่ของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มในกระบวนการเรียนการสอน

ในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มในกระบวนการเรียนการสอนแต่ละครั้ง ครูประจำกลุ่มจะต้องทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก หน้าที่ในการแนะแนว เพื่อให้เกิดกิจกรรมหลักในการพบกลุ่ม คือ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2535 ก : 56 - 57)

1. กิจกรรมแนะแนว - ติดตาม กิจกรรมนันทนาการสั้น ๆ
2. กิจกรรมแก้ปัญหาการเรียน ซึ่งมี 3 ขั้นตอน คือ
 - ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมปัญหาการเรียนจากนักศึกษา
 - ขั้นตอนที่ 2 จำแนกกลุ่มปัญหา 3 ระดับ คือ
 - 2.1 กลุ่มปัญหาง่าย
 - 2.2 กลุ่มปัญหายาก
 - 2.3 กลุ่มปัญหายากมาก
 - ขั้นตอนที่ 3 แก้ปัญหาโดยวิธีการจับคู่ ผู้รู้บอก และอภิปรายกลุ่มย่อย การบอกเล่า ชักถามครูหรือวิทยากร
3. กิจกรรมนันทนาการสั้น เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดของผู้พบกลุ่ม
4. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม มี 3 ขั้นตอน คือ
 - ขั้นตอนที่ 1 เสนอประเด็นได้ 2 แนวทาง คือ ครูเสนอประเด็นจากบทเรียน หรือนักศึกษาเสนอประเด็นจากปัญหาชุมชน/สังคม
 - ขั้นตอนที่ 2 แบ่งกลุ่มอภิปรายหาแนวทางแก้ปัญหา
 - ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอกลุ่มใหญ่ อภิปรายเพิ่มเติมสรุป

5. กิจกรรมต่อเนื่อง โดยการนัดหมายเตรียมการพบกลุ่มครั้งต่อไป การมอบหมายภาระบางอย่างให้ไปทำ และการสอบถามความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ของกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อแนวทางแก้ปัญหา

ซึ่งสรุปได้ว่า การจัดกระบวนการเรียนการสอนนั้น มีเทคนิคในการพบกลุ่ม 5 ขั้นตอน คือ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2535 ก : 34)

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
2. ชี้นำรายงานปัญหาการเรียนจากผู้เรียน
3. ชี้นำการแก้ปัญหาการเรียน
4. ชี้นำทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
5. ชี้นำสรุปและนัดหมายในการพบกลุ่มครั้งต่อไป

บทบาทหน้าที่ของครูประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต มีดังนี้

1. ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่นักศึกษาในภาคทฤษฎี
2. ให้คำแนะนำ แนวทางในการทำกิจกรรมภาคปฏิบัติ
3. ร่วมเป็นที่ปรึกษาโครงการและควบคุมการปฏิบัติงานตามโครงการ
4. ร่วมประเมินผลการดำเนินงานโครงการภาคปฏิบัติของนักศึกษา

คุณลักษณะของผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่

สมบุรณ์ ศาลยาชีวิน (2526 : 233 - 234) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะและหน้าที่ของครูผู้สอนผู้ใหญ่ไว้ว่า

1. ต้องมีความเข้าใจที่จะตัดสินใจเลือกเทคนิค อุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมที่จะใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนในแต่ละอย่าง
2. รู้จักคิดหาวิธีที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งครูอาจจะทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำที่ดีที่สุดในช่วงหนึ่ง
3. ทำหน้าที่เป็นแหล่งวิทยาการ เป็นผู้จัดแนะนำแหล่งความรู้ที่มีอยู่ในเนื้อหาสาระของเรื่องที่เรียน
4. เป็นผู้ช่วยและผู้อำนวยการความสะอาดที่ดี
5. ต้องคอยทำหน้าที่คอยเชื่อมโยงบทเรียนที่เรียนมาแล้ว ให้ต่อเนื่องกับหน่วยถัดไป

นี้

เชียร์ศรี วิวิธสิริ (2527 : 165 - 166) ได้กล่าวถึงลักษณะครูที่ดีของครูสอนผู้ใหญ่ไว้ดัง

1. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
2. มีลักษณะเป็นผู้ฟัง มีความคิดริเริ่ม
3. มีความแม่นยำในหลักสูตรและเนื้อหาวิชา
4. มีความสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ตลอดเวลา ทันโลก ทันเหตุการณ์
5. มีทักษะความชำนาญและเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ
6. มีอารมณ์ขัน
7. มีกลวิธีหลายวิธีในการสอน รวมทั้งใช้สื่อต่าง ๆ ด้วย
8. สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้
9. สามารถดึงประสบการณ์ของผู้เรียนมาใช้ประโยชน์ได้
10. มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ รักงาน
11. เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
12. มองโลกในแง่ดี มีความจริงใจ และปรารถนาดีต่อผู้อื่น
13. เข้าใจตนเองว่าไม่ใช่ผู้สอน แต่เป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน
14. เข้าใจความต้องการและปัญหาพื้นฐานของผู้เรียน

อุณา นพคุณ (2527 : 188 - 189) กล่าวถึงลักษณะของครูสอนการศึกษาผู้ใหญ่ไว้ว่า ต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างดี มีทักษะในการสอนและจะต้องมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ใหญ่ ต้องพยายามเรียนรู้นิสัยบุคลิกภาพ และลักษณะของผู้เรียนแต่ละคน มีความเชื่อว่าบุคคลมีศักยภาพที่เจริญเติบโตได้ มีจินตนาการในการจัดโปรแกรม มีความสามารถที่จะสื่ออย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านการพูดและการสอน มีความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพสิ่งแวดล้อมที่จะเอื้ออำนวยให้ผู้ใหญ่เรียนรู้ได้ดีที่สุด มีความเข้าใจว่าผู้ใหญ่มีแรงจูงใจอะไรบ้างถึงเข้าร่วมโครงการ ใจกว้างไม่มองอะไรแคบ ๆ และยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีอุดมการณ์ในด้านการศึกษานอก โรงเรียน

โนลล์ (Knowles. 1970 : 163) พูดถึงลักษณะที่ดีของครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่ไว้ดังนี้

1. ผู้สอนนอกจากมีความรู้ดีแล้วจะต้องมีทักษะ และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ
2. ผู้สอนจะต้องมีความกระตือรือร้น ค้นคว้าศึกษาวิชาการ และมีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น
3. ครูต้องมีอารมณ์ดี มีความเป็นกันเองกับผู้เรียน มีความสนใจผู้อื่นด้วย
4. ครูผู้สอนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. ผู้สอนต้องนึกเสมอว่า ผู้ใหญ่มีความแตกต่างจากนักเรียน

การดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนผู้ใหญ่ จำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ประกอบหลาย ๆ ด้านด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตัวครูผู้สอน บทบาทของครูผู้สอน หรือการถ่ายทอดความรู้ นั้นจะเน้น “ครู” ในฐานะเป็น “ผู้อำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้” (Facilitator of Learning) มีนักการศึกษาผู้ใหญ่ให้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอนผู้ใหญ่ที่นับว่า เป็นการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator of Learning) ควรมีคุณสมบัติที่สำคัญ 3 ประการ คือ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2538 : 130)

1. ให้ความไว้วางใจ และการยอมรับในตัวผู้เรียน
 2. การมีความจริงใจต่อผู้เรียน
 3. มีความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจ รวมทั้งมีการตั้งใจฟังผู้เรียนพูด
- นอกจากนี้ควรมีแนวทางในการปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2538 : 130 ; อ้างอิงมาจาก Rogers. 1986)
1. สร้างบรรยากาศในการเรียนให้เป็นกันเอง
 2. ผู้สอนควรทำตัวเป็นสมาชิกของกลุ่มคนหนึ่ง แต่จะคอยช่วยให้สมาชิกของกลุ่มกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น
 3. คอยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน เช่น จัดสื่อ อุปกรณ์ ตลอดจนแหล่งวิทยาการต่าง ๆ
 4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 5. สนับสนุนให้ผู้เรียนมีกำลังใจ มีความพยายามในการเรียน และให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 6. ให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้ประเมินผลการจัดกิจกรรม
 7. ใจกว้าง อารมณ์ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ
 8. เขาควรจะได้เริ่มต้นแสดงความรู้สึกให้เกิดขึ้นในกลุ่มเมื่อมีความคิดเห็น แต่ไม่ใช้การบังคับหรือวิธีการข่มขู่ ซึ่งความคิดที่แสดงออกมานั้น สมาชิกอื่นอาจจะยอมรับฟังหรือไม่รับฟังก็ได้
 9. ตลอดเวลาของการมีประสบการณ์ร่วมกันในห้องเรียน ผู้อำนวยความสะดวกจะต้องมีความว่องไว (Alert) อยู่ตลอดเวลา ต้องการแสดงออกในการรับรู้อารมณ์อย่างลึกซึ้ง
 10. ในขณะที่ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกต่อการรับรู้ จะต้องพยายามรับรู้และยอมรับว่า ตัวเองก็ย่อมจะมีข้อจำกัดอยู่หลายประการด้วยเช่นกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยในประเทศ และต่างประเทศ ดังนี้

งานวิจัยภายในประเทศ

ไพบุลย์ อินทริวิชา (2511 : 181 - 183) ได้ศึกษาความต้องการและปัญหาการปรับตัวของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ปีการศึกษา 2510 จำนวน 490 คน การศึกษาครั้งนี้พบว่านักเรียนชายและหญิงประสบปัญหาด้าน การปรับตัวพอๆ กัน แต่นักเรียนชายมีปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนหญิงมีปัญหาคบเพื่อนมากกว่านักเรียนชาย

วรพุดิ จรัสตระกูล (2513 : 59 - 61) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของเด็กวัยรุ่นระดับ ม.ศ. 3 และ ม.ศ. 5 ที่เรียนในโรงเรียนสายสามัญและสายอาชีพในกรุงเทพฯ พบว่าปัญหา ทั่วๆ ไปที่นักเรียนพบมากที่สุดคือการปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน รองลงมาคือ ปัญหาด้านสุขภาพและปัญหากิจกรรมทางสังคม

กรรณิการ์ พินศิริกุล (2521 : 59 - 61) ได้ทำการสำรวจปัญหาการเรียน สังคมและ ส่วนตัวของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่างในกรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่านักเรียนชายมี ปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนที่มีอายุ 17 - 20 ปี (วัยรุ่นตอนปลาย) มีปัญหา การเรียนและปัญหาทางสังคมมากกว่านักเรียนหญิงที่มีอายุ 21 - 30 ปี (วัยผู้ใหญ่ตอนต้น) นักเรียนที่แต่งงานแล้วมีปัญหาทั้ง 3 ด้านแตกต่างจากนักเรียนที่ยังไม่ได้แต่งงานและ นักเรียนที่มี อาชีพมีปัญหาทั้ง 3 ด้าน แตกต่างจากนักเรียนที่ไม่มีอาชีพ

นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม (2522 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและความ ต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ในเขตกรุงเทพมหานครที่เรียนแบบชั้นเรียน พบว่า นัก ศึกษาผู้ใหญ่มีปัญหาโดยส่วนรวมค่อนข้างน้อย ส่วนความต้องการนั้นมีความต้องการเรียนในเนื้อ หาวิชาที่เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยที่ครูเอาใจใส่ การสอน และโรงเรียนจัดครูที่ถ่ายทอดความรู้ได้ดีมาสอน พร้อมกับมีห้องสมุดและบริการแนะแนวทาง การศึกษาและอาชีพ

นภวัลย์ กัมพลาศิริ (2524 : 51 - 52) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางครอบครัว ของ วัย รุ่นพบว่า ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับต่ำคือพ่อแม่ที่มีการศึกษาน้อย ประกอบอาชีพที่มีรายได้ต่ำ ย่อมทำให้ขาดความรู้และขาดปัจจัยที่สนองความต้องการและ ส่ง เสริมพัฒนาการในระยะวัยรุ่นได้อย่างเหมาะสม ในทางด้านร่างกายทำให้วัยรุ่นเจริญพัฒนาการ ช้ากว่าปกติ เจ็บป่วยง่ายเมื่อมีปัญหาด้านร่างกายจะมีปัญหาทางด้านจิตใจและสังคมตามมา ได้ แก่ ความรู้สึกมีปมด้อย ปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนฝูงที่แข็งแรงกว่าไม่ได้ และมีความรู้สึกด้อยใน

ฐานะเศรษฐกิจและสังคมของตน เช่น ความรู้สึกไม่เท่าเทียมเพื่อน ขาดความมั่นใจในตนเองไม่กล้าเข้าสังคม เก็บตัว อิจฉาเพื่อนที่มีฐานะดีกว่า เป็นต้น

กุลวรรณ วิทยาวงศรุจิ (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง สัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นเด็กในวัยรุ่น ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษา พบว่าสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัวมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าเด็กวัยรุ่นที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่างกันมีความ สัมพันธภาพในครอบครัวไม่แตกต่างกัน แต่มีการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

อดิศักดิ์ ชูวิวัฒน์ (2530 : 70 - 71) ได้ทำการศึกษาความต้องการของนักศึกษา ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 ที่มีต่อการเข้ารับการศึกษในโรงเรียนของจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยได้สรุปปัญหาของนักศึกษาผู้ใหญ่ในด้านตัวผู้เรียน คือไม่กล้าถามครูเวลาไม่เข้าใจไม่มีกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ผู้เรียนไม่เข้าใจเนื่องจากออกจากโรงเรียนมานาน ในปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากครูผู้สอนคือ ครูสอนไม่ตรงเวลา สอนเร็วเกินไป ในด้านสิ่งแวดล้อม มีปัญหา คือมียุ่งมากเวลาเรียน ขาดห้องสมุด ไม่มีหนังสืออ่านประกอบการเรียน

อุษา เทียนทอง (2530 : บทคัดย่อ) ศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3 - 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ในเขตภาคกลาง พบว่า การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของครูประจำกลุ่มนั้น ผู้เรียนต้องการให้ครูประจำกลุ่มสอนเน้นเฉพาะวิชาการเนื่องจากอ่านคู่มือ เรียนบางวิชาด้วยตนเองไม่เข้าใจและครูประจำกลุ่มขาดทักษะในการจัดกิจกรรมพบกลุ่ม

สิรินาฏ ราชเดิม (2534 : 83 - 88) ได้ศึกษาความคิดเห็นในการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 3 รวม 4 ด้าน คือ ด้านบทบาทของครูประจำกลุ่ม ด้านบทบาทของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมในการพบกลุ่ม ด้านสถานที่พบกลุ่ม จำแนกตามตัวแปร คือ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส และสภาพการทำงานตามอาชีพกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาทางไกล จำนวน 293 คน ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า

1. ด้านบทบาทของครูประจำกลุ่ม นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ ครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกลต้องเป็นผู้กระตุ้นให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ต้องกระตุ้นให้นักศึกษากล้าแสดงออก เป็นผู้ให้คำแนะนำในการเรียนด้วยวิธีการเรียนทางไกล เป็นผู้ชี้แนะแหล่งความรู้ให้นักศึกษาไปค้นคว้าและเป็นผู้ประสานงาน

2. ด้านบทบาทของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน ได้แก่ การมาร่วมกิจกรรมกลุ่มทุกครั้งที่การได้อยู่ร่วมกันทำกิจกรรมตลอดช่วงเวลาการพบกลุ่ม การได้ร่วมกันทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมายและการได้ร่วมวางแผน การพบกลุ่มตลอดภาคเรียนกับครูประจำกลุ่ม

3. ด้านกิจกรรมในการพบกลุ่ม ได้แก่ มีการจัดให้นักศึกษาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มมีการมอบหมายให้ไปค้นคว้าเพิ่มเติม มีการฝึกให้นักศึกษากล้าพูดต่อหน้าสมาชิกหรือ ชุมชน มีการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมในช่วงแรกของการพบกลุ่ม และมีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกับชุมชน

4. ด้านสถานที่พบกลุ่ม ได้แก่ ต้องมีความปลอดภัย มีบริเวณร่มรื่น มีขนาดกว้างเพียงพอในการจัดกิจกรรมกลุ่ม มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก เช่น กระดานดำ โต๊ะเก้าอี้ ส้วม เป็นต้น ไม่มีผู้อื่นมารบกวนในการใช้สถานที่และสะดวกในการเดินทางมาพบกลุ่ม

งานวิจัยต่างประเทศ

ราห์แมน (Rahman. 1967 : 405) ได้ศึกษาถึงสาเหตุการสูญเปล่าทางการศึกษา โดยการศึกษาจากเด็กที่ต้องการออกจากโรงเรียนในขณะที่เรียนยังไม่สำเร็จระหว่างชั้นปีที่ 7 - 11 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเมืองเดคคา (Decca) จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าสาเหตุของการสูญเปล่าทางการศึกษานั้นมีหลายประการ เช่น ปัญหาเรื่องการเงินในการซื้ออุปกรณ์ การเรียนเศรษฐกิจภายในครอบครัวตกต่ำ การตกต่ำขั้นสุขภาพของร่างกายไม่ดี และการคมนาคมระหว่างบ้านกับโรงเรียนไม่สะดวก

ลินช์ (Lynch. 1972 : 499) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาสุขภาพ และการปรับตัวให้เข้ากับวิทยาลัยของนักศึกษาหญิงปีที่ 1 ทั้งประเภทประจำและเดินเรียน ในวิทยาลัยของ รัฐแห่งหนึ่งเมืองเจอร์ซี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาประเภทประจำ 33 คน ประเภทเดินเรียน 33 คน จากการศึกษาพบว่าเมื่อนักศึกษาเข้ามาเรียนใหม่ ๆ ในระยะต้นปีการศึกษานักศึกษาทั้งประเภทประจำและเดินเรียนมีปัญหาไม่แตกต่างกัน เมื่อผ่านภาคเรียนต้นไปแล้วปรากฏว่านักศึกษาทั้ง 2 ประเภทมีปัญหาและการปรับตัวให้เข้ากับวิทยาลัยแตกต่างกัน

และในปีเดียวกัน นัตต์ (Nutt. 1972 : 650) ได้ศึกษาปัญหาวัยรุ่นโดยการศึกษาวิเคราะห์จากบันทึกของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาวัยรุ่น จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 - 12 จำนวน 607 คน ครู 33 คน จากโรงเรียนมัธยม ผลการศึกษา พบว่านักเรียนประสบปัญหาต่าง ๆ คือปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ปัญหาความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ปัญหาความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาสังคม และปัญหาด้านสันตนา การ และได้ศึกษาเพิ่มเติมพบว่าเพศและระดับชั้นมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อปัญหาของ นักเรียนมาก โดยเพศมีอิทธิพลต่อปัญหาของนักเรียนมากกว่าชั้นเรียน

เพอริส (Purvis. 1980 : 63 - 175) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยเปิด พบว่านักศึกษาขาดทักษะในการแสดงออกทุกด้าน เนื่องจากวิธีเรียนในมหาวิทยาลัยนั้นเปิดใช้สื่อการสอนในรูปสื่อประสมเป็นหลัก ทำให้นักศึกษาไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพแล้วทั้งช่องว่างจากการเรียนมานานจนทำให้

ขาดทักษะในการอ่าน การเขียน และความเข้าใจ เมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาที่เรียน ต่อเนื่องกันมา นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาที่เรียนวิธีนี้ ต้องศึกษาด้วยตนเอง ต้องโดดเดี่ยวทำให้รู้สึกเหงาเนื่องจากไม่เพื่อนร่วมปรึกษาในการเรียน

สรุปได้ว่า มีสาเหตุหลายประการที่จะทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เกิดปัญหาได้ และยังพบอีกว่า เพศ อายุ อาชีพ และสถานภาพสมรสแตกต่างกัน ทำให้นักศึกษามีปัญหาแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานในการวิจัยดังต่อไปนี้

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาในการพบกลุ่มด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่มแตกต่างกัน
2. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาในการพบกลุ่มด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่มแตกต่างกัน
3. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีปัญหาในการพบกลุ่มด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่มแตกต่างกัน
4. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการพบกลุ่มด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่มแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคตะวันออก ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดในการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2541 ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคตะวันออก จำนวน 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก ชลบุรี สระแก้ว และสมุทรปราการ มีจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 52,450 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ลงทะเบียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในเขตภาคตะวันออก ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้สูตรของ ยามาเน่ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 260 ; อ้างอิงมาจาก Yamane. 1967 : 886 - 887) ให้ความคลาดเคลื่อนระดับ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 402 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) โดยดำเนินการดังนี้

1. แบ่งจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเป็นกลุ่มศูนย์ที่มีการจัดแบ่งไว้อยู่แล้วตามลักษณะที่ตั้ง และการดำเนินงานทางภูมิศาสตร์ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ดิตชายฝั่งทะเล ได้แก่ สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด

กลุ่มที่ 2 ไม่ติดชายฝั่งทะเล ได้แก่ นครนายก ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ปราจีนบุรี

2. ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้วิธีจับฉลากรายชื่อ จังหวัดกลุ่มศูนย์ต่าง ๆ ออกมากลุ่มละ 2 จังหวัด กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ชลบุรี และระยอง กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา โดยถือว่านักศึกษาทางไกลที่ศึกษาทางไกลสายสามัญที่ลงทะเบียนประจำปีการศึกษา 2540 ในเขตจังหวัด ชลบุรี ระยอง ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยเลือกเก็บจากกลุ่มตัวอย่างจังหวัดละ 3 อำเภอ มีอำเภอเมืองเป็นหลัก และใช้เกณฑ์รวม 4 จังหวัด ได้ 12 อำเภอ ดังนี้

2.1 จังหวัดชลบุรี ได้แก่ อำเภอสัตหีบ อำเภอสัตร์ราชา อำเภอพานทอง

2.2 จังหวัดระยอง ได้แก่ อำเภอบ้านค่าย อำเภอแกลง อำเภอเมืองระยอง

2.3 จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ อำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอบ้านคล้า อำเภอพนมสารคาม

2.4 จังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ อำเภอประจันตคาม อำเภอนาดี อำเภอกบินทร์บุรี

ตาราง 1 จำนวนประชากรในแต่ละจังหวัดโดยแยกตามลักษณะที่ตั้ง และการดำเนินงานทางภูมิศาสตร์

ศูนย์ฯ จังหวัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มที่ 1		
สมุทรปราการ	14,717	-
ชลบุรี	11,517	175
ระยอง	4,759	72
จันทบุรี	4,164	-
ตราด	1,607	-
กลุ่มที่ 2		
นครนายก	2,331	-
ฉะเชิงเทรา	6,424	98
สระแก้ว	3,529	-
ปราจีนบุรี	3,402	57
รวม	52,450	402

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของนักศึกษาสายสามัญ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพการสมรสของนักศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคตะวันออก ลักษณะของคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคตะวันออก ใน 4 ด้าน ด้านส่วนนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม ลักษณะแบบสอบถามเป็น

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) โดยมี เกณฑ์ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง	มีปัญหาในการพบกลุ่มมากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง	มีปัญหาในการพบกลุ่มมาก
คะแนน 3 หมายถึง	มีปัญหาในการพบกลุ่มปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง	มีปัญหาในการพบกลุ่มน้อย
คะแนน 1 หมายถึง	มีปัญหาในการพบกลุ่มน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended Form) เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของการพบกลุ่มของ นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคตะวันออก

วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มีลำดับขั้นดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักศึกษาผู้ใหญ่ ในการเรียน
2. สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ครูประจำกลุ่ม ศึกษาพิเศษที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม โดยให้ได้เนื้อหาครอบคลุมปัญหาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อให้ได้แบบสอบถามจำนวน 45 ข้อ

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอประธานกรรมการ กรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาผู้ใหญ่ จำนวน 4 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และความสมบูรณ์ของเครื่องมือ

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อหาข้อบกพร่องทั้งในเรื่องภาษาและเนื้อหา (Content Validity) ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้แบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - Out) กับนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มประชากรแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีการหาค่าประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร หนังสืออนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทำปริญญาโทไปยังศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน 4 จังหวัด จังหวัดละ 3 อำเภอ ได้แก่ ระยอง ชลบุรี ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยติดต่อขอความร่วมมือนำแบบสอบถามไปให้เจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนทั้ง 4 จังหวัด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยให้เป็นผู้ประสานงานนำแบบสอบถามมอบให้หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ๆ ละ 3 อำเภอ เพื่อให้นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก ได้แบบสอบถามพร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาที่จะมารับข้อมูลกลับคืนด้วยตนเอง เมื่อครบกำหนดเวลาปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 402 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ช่วงที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในระหว่างเดือนสิงหาคม - เดือนกันยายน รวมทั้งสิ้น 45 วัน
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาเลือกเอาฉบับที่สมบูรณ์ ตรวจสอบให้คะแนนและวิเคราะห์คำตอบ เพื่ออภิปรายผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล แล้วจึงนำแบบสอบถามไปหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS /PC (Statistical Package for the social science / Personal Computer) เพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่อไป

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทั้งหมดปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 402 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
2. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของนักศึกษาเป็นสอบถามการใช้วิธีหาค่าความถี่ แยกเป็น เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และเปลี่ยนค่าความถี่ของคำตอบให้เป็นร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
3. ในแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อคำถามปัญหาในการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านและเฉลี่ยรวมทุกด้าน เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนนปัญหา ผู้วิจัยใช้ตามความเนืองของคะแนนทางเดียว ผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ยโดยคำนวณคะแนนต่ำสุดให้มีค่าไม่ต่ำกว่า 1.00 และคะแนนสูงสุดให้มีค่าไม่เกิน 5.00

4. ในแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก วิเคราะห์แจกแจงความถี่ของคำถาม

5. การทดสอบสมมติฐาน เพื่อเป็นการเปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก จากกลุ่มตัวอย่างเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรอิสระ โดยใช้สถิติค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม (t - test) และสถิติค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม (F - test) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ใช้วิธี (Studentized q - Statistic) ทดสอบของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls ' Method) แล้วแต่กรณี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. สถิติสำหรับตรวจสอบเครื่องมือ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170 ; อ้างมาจาก Cronbach. 1970)

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์

2.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

2.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.3 หาค่า t - test ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

2.4 หาค่า F - test ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม

2.5 ทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้สูตร Newman - Keuls

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ
วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้นำเสนอโดย
วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสื่อความหมาย
ให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของสองกลุ่ม (t-distribution)
F	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยที่มากกว่าสองกลุ่ม (F-distribution)
SS	แทน	ผลบวกของค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกของความเบี่ยงเบนมาตรฐานยกกำลังสอง
df	แทน	ขั้นแห่งความอิสระ
*	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การแปลความหมาย

การแปลความหมายค่าคะแนนระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ วิธีเรียน
ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก ใช้หลักเกณฑ์ประเมินค่า 5 ระดับ
ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	ถือว่า	มีปัญหาน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	ถือว่า	มีปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	ถือว่า	มีปัญหามากกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	ถือว่า	มีปัญหามาก
ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	ถือว่า	มีปัญหามากที่สุด

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งรูปแบบของการนำเสนอออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ
วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นรายด้านและรายข้อ
- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษา
ผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดย
จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพการสมรส และอาชีพ
- ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของ
นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เขตภาคตะวันออก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก ที่จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพการสมรส และอาชีพ ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาผู้ใหญ่ จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน (N = 402)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
1.1 ชาย	148	36.80
1.2 หญิง	254	63.20
รวม	402	100.00
2. อายุ		
2.1 18 - 22 ปี	167	41.50
2.2 23 - 30 ปี	164	40.80
2.3 31 ปีขึ้นไป	71	17.70
รวม	402	100.00
3. สถานภาพการสมรส		
1.1 โสด	106	26.40
1.2 สมรส	236	58.70
1.3 หม้าย/หย่าร้าง	60	14.90
รวม	402	100.00
4. อาชีพ		
4.1 รับราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทเอกชน	50	12.40
4.2 เกษตรกรรม	128	31.80
4.3 ค้าขาย	75	18.70
4.4 รับจ้าง	98	24.40
4.5 อื่น ๆ ไม่มีอาชีพ	51	12.70
รวม	402	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า จำนวนนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ เป็นเพศชาย จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 และเพศหญิงจำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 63.20

นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีอายุ 18 - 22 ปี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 อายุระหว่าง 23 - 30 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 40.80 และอายุ 31 ปีขึ้นไป จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.70

นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีสถานภาพเป็นโสด จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.40 มีครอบครัว 236 คน คิดเป็นร้อยละ 58.70 และอื่น ๆ เช่น หม้าย หย่าร้าง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 14.90

นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจหรือบริษัทเอกชน จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.40 อาชีพเกษตร จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 อาชีพค้าขาย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.700 อาชีพรับจ้าง จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.40 และอื่น ๆ ไม่มีอาชีพ 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.70

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ แยกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมรายด้าน ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญโดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. ด้านส่วนตัวนักศึกษา	2.59	0.62	ปานกลาง
2. ด้านครูประจำกลุ่ม	2.26	0.78	น้อย
3. ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม	2.64	0.74	ปานกลาง
รวม	2.50	0.58	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญมีปัญหาการพบกลุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.50$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม ($\bar{X} = 2.64$) รองลงมาคือด้านส่วนตัวนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.59$) ส่วนด้านครูประจำกลุ่มอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$)

2.2 ระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นรายข้อ ดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่
สายสามัญด้านส่วนตัวนักศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ปัญหาด้านส่วนตัวนักศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
1.	นักศึกษามีปัญหาในการยอมรับจากเพื่อน ร่วมกลุ่มในการทำงานร่วมกัน	2.84	1.14	ปานกลาง
2.	นักศึกษามีภารกิจทางครอบครัวมากจนไม่ สามารถมีเวลาทบทวนบทเรียนเมื่อมาพบกลุ่ม ทำให้ไม่เข้าใจ	2.69	1.08	ปานกลาง
3.	นักศึกษามีประสบการณ์แตกต่างกับเพื่อนมาก ทำให้ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับการพบกลุ่มได้	2.20	1.12	น้อย
4.	นักศึกษามีอายุมากทำให้ไม่สามารถเข้าใจและ จดจำเนื้อหาการเรียนที่ซับซ้อนได้	2.47	1.12	น้อย
5.	นักศึกษามีรายได้น้อยและมีภาระในครอบครัว	2.80	1.18	ปานกลาง
6.	นักศึกษามีหน้าที่การงานที่ต้องรับผิดชอบสูงไม่มี เวลาเตรียมตัวมาพบกลุ่ม	2.69	1.07	ปานกลาง
7.	นักศึกษาไม่สามารถมาพบกลุ่มได้ทุกครั้ง	2.58	1.05	ปานกลาง
8.	นักศึกษามีความวิตกกังวลเกี่ยวกับผลการสอบ	2.60	1.19	ปานกลาง
9.	นักศึกษาไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในการ ทำแบบฝึกหัดที่ได้รับมอบหมาย	2.72	1.03	ปานกลาง
10.	นักศึกษามีปัญหาขาดความเชื่อมั่นในตนเองจึงไม่ ค่อยมาพบกลุ่ม	2.79	1.17	ปานกลาง
11.	นักศึกษาอยู่ห่างไกลจากสถานที่พบกลุ่มและ แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ทำให้เกิดความท้อ แท้ในการเรียน	2.37	1.11	น้อย
12.	นักศึกษามีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการมา พบกลุ่ม	2.02	1.06	น้อย
13.	นักศึกษามีความวิตกกังวล ไม่สามารถปรับตัว เข้ากับเพื่อนในกลุ่มชั้นเรียน	2.20	1.04	น้อย

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาด้านส่วนตัวนักศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
14.	คนในครอบครัวไม่สนับสนุนในการศึกษาต่อ	2.05	1.02	น้อย
15.	นักศึกษาขาดพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียน	2.27	1.06	น้อย
รวม		2.59	0.62	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่า ปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญด้านส่วนตัวนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.59$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีปัญหาการพบกลุ่มระดับปานกลางมี 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1. นักศึกษามีปัญหาในการยอมรับจากเพื่อนร่วมกลุ่มในการทำงานร่วมกัน ($\bar{x} = 2.84$) ข้อ 5. นักศึกษามีรายได้น้อยและมีภาระในครอบครัว ($\bar{x} = 2.80$) ข้อ 10. นักศึกษามีปัญหาขาดความเชื่อมั่นในตนเองจึงไม่ค่อยมาพบกลุ่ม ($\bar{x} = 2.79$) เป็นต้น ส่วนข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยมี 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4. นักศึกษามีอายุมากทำให้ไม่สามารถเข้าใจและจดจำเนื้อหาการเรียนที่ซับซ้อนได้ ($\bar{x} = 2.47$) ข้อ 11. นักศึกษาอยู่ห่างไกลจากสถานที่พบกลุ่มและแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ทำให้เกิดความท้อแท้ในการเรียน ($\bar{x} = 2.37$) ข้อ 15. นักศึกษาขาดพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียน ($\bar{x} = 2.27$) เป็นต้น

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่
สายสามัญด้านครูประจำกลุ่ม จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ปัญหาด้านครูประจำกลุ่ม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
16.	ครูประจำกลุ่มใช้สื่อและอุปกรณ์ช่วยประกอบ การสอนน้อยเกินไป	2.23	1.15	น้อย
17.	ครูประจำกลุ่มไม่ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาผู้ใหญ่มี ส่วนร่วมในกิจกรรมพบกลุ่ม	2.30	1.09	น้อย
18.	ครูประจำกลุ่มขาดการชี้แนะแหล่งความรู้ให้ นักศึกษาค้นคว้า	2.33	1.09	น้อย
19.	ครูประจำกลุ่มเปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาจาก บทเรียนน้อย	2.30	1.08	น้อย
20.	ครูประจำกลุ่มแจ้งผลการตรวจแบบฝึกหัดให้ นักศึกษาทราบล่าช้า	2.28	1.05	น้อย
21.	ครูประจำกลุ่มดำเนินการพบกลุ่มไม่เป็นขั้นตอน ทำให้เกิดความสับสนทางการเรียน	2.25	1.11	น้อย
22.	ครูประจำกลุ่มไม่ให้ความเป็นกันเองทำให้นักศึกษา ไม่กล้าซักถาม หรือแสดงความคิดเห็น	2.16	1.13	น้อย
23.	ครูประจำกลุ่มไม่ได้นำเทคนิคและวิธีการใหม่มา พบกลุ่มทำให้นักศึกษาเบื่อหน่าย	2.22	1.06	น้อย
24.	ครูประจำกลุ่มขาดการพบกลุ่มบ่อยโดยไม่แจ้งให้ นักศึกษาทราบล่วงหน้า	2.25	1.09	น้อย
25.	ครูประจำกลุ่มขาดการวางแผนและเตรียมความ พร้อมในการมาพบกลุ่มร่วมกับนักศึกษาล่วงหน้า ทุกครั้ง	2.19	1.03	น้อย
26.	ครูประจำกลุ่มให้นักศึกษาค้นคว้าและทำรายงาน มาก ทำให้ไม่ทันเวลาที่กำหนดส่ง	2.38	1.12	น้อย
27.	ครูประจำกลุ่มไม่มีความรู้ ทักษะ ความชำนาญ เกี่ยวกับกิจกรรมการพบกลุ่มและเนื้อหาวิชาที่ สอน ทำให้ไม่เอาใจใส่ในการสอน	2.18	1.10	น้อย

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาด้านครูประจำกลุ่ม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
28.	ครูประจำกลุ่มสอนและอ่านเร็วเกินไปทำให้ฟังไม่ทัน	2.21	1.04	น้อย
29.	ครูประจำกลุ่มไม่เอาใจใส่นักศึกษาในความรับผิดชอบเมื่อมีปัญหา	2.32	1.07	น้อย
30.	ครูประจำกลุ่มให้คำปรึกษาแนะแนวที่เกี่ยวกับวิชาที่เรียนได้น้อยมาก	2.25	1.05	น้อย
รวม		2.26	0.78	น้อย

จากตาราง 5 แสดงว่า ปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ด้านครูประจำกลุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.26$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญด้านครูประจำกลุ่มในรายข้ออยู่ในระดับน้อยทุกข้อ ($\bar{x} = 2.16 - 2.38$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่
ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ปัญหาด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
31.	การพบกลุ่มขาดกระบวนการแก้ปัญหาการเรียนจากบทเรียน	2.35	1.02	น้อย
32.	การพบกลุ่มบางครั้งไม่สามารถนำปัญหาจากบทเรียนมาร่วมกันอภิปรายได้	2.50	1.07	น้อย
33.	การมาพบกลุ่มขาดวิทยากรที่จำเป็นต่อการเพิ่มพูนความรู้ในเนื้อหาวิชาแก่การพบกลุ่ม	2.60	1.10	ปานกลาง
34.	ก่อนดำเนินการพบกลุ่มไม่มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษา	2.64	1.04	ปานกลาง
35.	การดำเนินการพบกลุ่มไม่สามารถแบ่งกลุ่มการอภิปรายได้อย่างเหมาะสม	2.49	1.04	น้อย
36.	การพบกลุ่มนักศึกษาไม่มีโอกาสทราบล่วงหน้าว่าครั้งต่อไปจะต้องเตรียมตัวเรียนเรื่องอะไรต่อไป	2.66	1.12	ปานกลาง
37.	การพบกลุ่มมีกิจกรรมมากเกินไปจนไม่สามารถทำเสร็จได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด	2.58	1.09	ปานกลาง
38.	เนื้อหาวิชาที่เลือกมาวางแผนไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา	2.64	1.06	ปานกลาง
39.	การจัดแผนการพบกลุ่มไม่เหมาะสมทำให้เสียเวลาในการมาพบกลุ่ม	2.60	1.12	ปานกลาง
40.	ลักษณะการพบกลุ่มการจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัยนักศึกษาผู้ใหญ่	2.69	1.18	ปานกลาง
41.	เนื้อหาวิชาบางเรื่องไม่สามารถปฏิบัติในการพบกลุ่มได้	2.92	1.18	ปานกลาง
42.	เนื้อหาบางวิชาไม่จำเป็นต้องมาพบกลุ่มทำให้เสียเวลา	2.79	1.14	ปานกลาง
43.	ผู้เรียนไม่ได้รับการสอนเสริมในวิชาที่เรียน	2.80	1.06	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
44.	ผู้เรียนไม่ได้มีโอกาสร่วมวางแผนกิจกรรมการพบกลุ่มร่วมกับครูผู้สอน ทำให้การพบกลุ่มไม่เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน	2.70	1.03	ปานกลาง
45.	สถานที่พบกลุ่มที่จัดให้ขาดความสะดวกและไม่เหมาะสมพอกับจำนวนนักศึกษา	2.69	1.17	ปานกลาง
รวม		2.64	0.74	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า ปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.64$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีปัญหาการพบกลุ่มระดับน้อย มี 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 31. การพบกลุ่มขาดกระบวนการแก้ปัญหาการเรียนจากบทเรียน ($\bar{x} = 2.35$) ข้อ 32. การพบกลุ่มบางครั้งไม่สามารถนำปัญหาจาก บทเรียนมาร่วมกันอภิปรายได้ ($\bar{x} = 2.50$) ข้อ 35. การดำเนินการพบกลุ่มไม่สามารถแบ่งกลุ่มการอภิปรายได้อย่างเหมาะสม ($\bar{x} = 2.49$) ส่วนข้ออื่น ๆ ที่เหลือมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือ ($\bar{x} = 2.58 - 2.92$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาการพบกลุ่มการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ โดยจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ดังต่อไปนี้

3.1 การเปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามเพศ ซึ่งเป็นเพศชาย จำนวน 148 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 254 คน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่มด้านตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่มแตกต่างกัน” ดังตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

ปัญหาการเรียน	เพศ				t
	ชาย (N = 148)		หญิง (N = 254)		
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1. ด้านส่วนตัวนักศึกษา	2.59	0.63	2.58	0.62	0.09
2. ด้านครูประจำกลุ่ม	2.38	0.81	2.18	0.76	2.48*
3. ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม	2.74	0.76	2.59	0.72	1.93
รวม	2.57	0.61	2.45	0.56	1.97*

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่มโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านครูประจำกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 8 เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ด้านส่วนตัว
นักศึกษา จำแนกตามเพศ เป็นรายข้อ

ข้อ	ปัญหาด้านส่วนตัวนักศึกษา	ชาย (N = 148)		หญิง (N = 254)		t
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1.	นักศึกษามีปัญหาในการยอมรับจากเพื่อนร่วมกลุ่มในการทำงานร่วมกัน	2.89	1.09	2.81	1.18	0.63
2.	นักศึกษามีภารกิจทางครอบครัวมากจนไม่สามารถมีเวลาทบทวนบทเรียนเมื่อมาพบกลุ่ม ทำให้ไม่เข้าใจ	2.68	1.07	2.70	1.08	0.13
3.	นักศึกษามีประสบการณ์แตกต่างกับเพื่อนมาก ทำให้ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับการพบกลุ่มได้	2.26	1.03	2.16	1.17	0.82
4.	นักศึกษามีอายุมากทำให้ไม่สามารถเข้าใจและจดจำเนื้อหาการเรียนที่ซับซ้อนได้	2.55	1.06	2.43	1.16	1.02
5.	นักศึกษามีรายได้น้อยและมีภาระในครอบครัว	2.76	1.15	2.82	1.19	0.42
6.	นักศึกษามีหน้าที่การงานที่ต้องรับผิดชอบสูง ไม่มีเวลาเตรียมตัวมาพบกลุ่ม	2.73	0.95	2.68	1.14	0.41
7.	นักศึกษาไม่สามารถมาพบกลุ่มได้ทุกครั้ง	2.64	1.01	2.54	1.07	0.91
8.	นักศึกษามีความวิตกกังวลเกี่ยวกับผลการสอบ	2.64	1.11	2.58	1.24	0.46
9.	นักศึกษาไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในการทำแบบฝึกหัดที่ได้รับมอบหมาย	2.65	1.01	2.76	1.04	1.01
10.	นักศึกษามีปัญหาขาดความเชื่อมั่นในตนเองจึงไม่ค่อยมาพบกลุ่ม	2.70	1.16	2.83	1.18	1.09
11.	นักศึกษาอยู่ห่างไกลจากสถานที่พบกลุ่มและแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ทำให้เกิดความท้อแท้ในการเรียน	2.34	1.08	2.38	1.12	0.29
12.	นักศึกษามีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการมาพบกลุ่ม	2.09	1.00	1.98	1.10	1.01

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาด้านส่วนตัวนักศึกษา	ชาย (N = 23)		หญิง (N = 52)		t
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
13.	นักศึกษามีความวิตกกังวล ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนในกลุ่มชั้นเรียน	2.11	0.93	2.26	1.10	1.37
14.	คนในครอบครัวไม่สนับสนุนในการศึกษาต่อ	2.08	0.96	2.03	1.06	0.51
15.	นักศึกษาขาดพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียน	2.29	1.04	2.26	1.07	0.32
รวม		2.59	0.63	2.58	0.62	0.09

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่มด้านส่วนตัวนักศึกษา โดยรวมต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายข้อ แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นเดียวกัน

ตาราง 9 เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญด้านครูประจำ
กลุ่มจำแนกตามเพศ เป็นรายข้อ

ข้อ	ปัญหาด้านครูประจำกลุ่ม	ชาย (N = 23)		หญิง (N = 52)		t
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
16.	ครูประจำกลุ่มใช้สื่อและอุปกรณ์ช่วยประกอบการสอนน้อยเกินไป	2.29	1.06	2.20	1.20	0.75
17.	ครูประจำกลุ่มไม่ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมพบกลุ่ม	2.45	1.08	2.21	1.08	2.09*
18.	ครูประจำกลุ่มขาดการชี้แนะแหล่งความรู้ให้นักศึกษาค้นคว้า	2.48	1.11	2.24	1.07	2.18*
19.	ครูประจำกลุ่มเปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาจากบทเรียนน้อย	2.48	1.12	2.20	1.05	2.51*
20.	ครูประจำกลุ่มแจ้งผลการตรวจแบบฝึกหัดให้นักศึกษาทราบล่าช้า	2.40	1.06	2.22	1.04	1.69
21.	ครูประจำกลุ่มดำเนินการพบกลุ่มไม่เป็นขั้นตอนทำให้เกิดความสับสนทางการเรียน	2.35	1.11	2.19	1.10	1.45
22.	ครูประจำกลุ่มไม่ให้ความเป็นกันเองทำให้นักศึกษาไม่กล้าซักถาม หรือแสดงความคิดเห็น	2.29	1.08	2.09	1.16	1.75
23.	ครูประจำกลุ่มไม่ได้นำเทคนิคและวิธีการใหม่มาพบกลุ่มทำให้นักศึกษาเบื่อหน่าย	2.38	1.05	2.13	1.05	2.33*
24.	ครูประจำกลุ่มขาดการพบกลุ่มบ่อยโดยไม่แจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า	2.36	1.08	2.19	1.08	1.57
25.	ครูประจำกลุ่มขาดการวางแผนและเตรียมความพร้อมในการมาพบกลุ่มร่วมกับนักศึกษาล่วงหน้าทุกครั้ง	2.33	1.05	2.11	1.01	2.12*
26.	ครูประจำกลุ่มให้นักศึกษาค้นคว้าและทำรายงานมาก ทำให้ไม่ทันเวลาที่กำหนดส่ง	2.51	1.13	2.31	1.11	1.72

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาด้านครูประจำกลุ่ม	ชาย (N = 148)		หญิง (N = 254)		t
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
27.	ครูประจำกลุ่มไม่มีความรู้ ทักษะ ความชำนาญเกี่ยวกับกิจกรรมการพบกลุ่มและเนื้อหาวิชาที่สอน ทำให้ไม่เอาใจใส่ในการสอน	2.36	1.15	2.07	1.05	2.54*
28.	ครูประจำกลุ่มสอนและอ่านเร็วเกินไปทำให้ฟังไม่ทัน	2.33	1.05	2.14	1.03	1.81
29.	ครูประจำกลุ่มไม่เอาใจใส่นักศึกษาในความรับผิดชอบเมื่อมีปัญหา	2.36	1.04	2.30	1.09	0.50
30.	ครูประจำกลุ่มให้คำปรึกษาแนะแนวที่เกี่ยวกับวิชาที่เรียนได้น้อยมาก	2.39	1.07	2.17	1.03	1.96*
รวม		2.38	0.81	2.18	0.76	2.48*

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่มด้านครูประจำกลุ่ม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาข้อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 7 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 17 ครูประจำกลุ่มไม่ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมพบกลุ่ม ข้อที่ 18 ครูประจำกลุ่มขาดการชี้แนะแหล่งความรู้ให้ นักศึกษาค้นคว้า ข้อที่ 19 ครูประจำกลุ่มเปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาจากบทเรียนน้อย ข้อที่ 23 ครูประจำกลุ่มไม่ได้นำเทคนิคและวิธีการใหม่มาพบกลุ่มทำให้นักศึกษาเบื่อหน่าย ข้อที่ 25 ครูประจำกลุ่มขาดการวางแผนและเตรียมความพร้อมในการมาพบกลุ่มร่วมกับนักศึกษาล่วงหน้าทุกครั้ง ข้อที่ 27 ครูประจำกลุ่มไม่มีความรู้ ทักษะ ความชำนาญเกี่ยวกับกิจกรรมการพบกลุ่มและเนื้อหาวิชาที่สอน ทำให้ไม่เอาใจใส่ในการสอน ข้อที่ 30 ครูประจำกลุ่มให้คำปรึกษาแนะแนวที่เกี่ยวกับวิชาที่เรียนได้น้อยมาก ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญด้าน
กิจกรรมการพบกลุ่ม จำแนกตามเพศ เป็นรายข้อ

ข้อ	ปัญหาด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม	ชาย (N = 148)		หญิง (N = 254)		t
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
31.	การพบกลุ่มขาดกระบวนการแก้ปัญหาการเรียนจากบทเรียน	2.44	1.01	2.30	1.02	1.33
32.	การพบกลุ่มบางครั้งไม่สามารถนำปัญหาจากบทเรียนมาร่วมกันอภิปรายได้	2.56	1.00	2.46	1.11	0.94
33.	การมาพบกลุ่มขาดวิทยากรที่จำเป็นต่อการเพิ่มพูนความรู้ในเนื้อหาวิชาแก่การพบกลุ่ม	2.73	1.13	2.52	1.07	1.82
34.	ก่อนดำเนินการพบกลุ่มไม่มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษา	2.70	1.00	2.60	1.06	0.94
35.	การดำเนินการพบกลุ่มไม่สามารถแบ่งกลุ่มการอภิปรายได้อย่างเหมาะสม	2.55	0.96	2.46	1.08	0.85
36.	การพบกลุ่มนักศึกษาไม่มีโอกาสทราบล่วงหน้าว่าครั้งต่อไปจะต้องเตรียมตัวเรียนเรื่องอะไรต่อไป	2.67	1.06	2.65	1.15	0.17
37.	การพบกลุ่มมีกิจกรรมมากเกินไปจนไม่สามารถทำเสร็จได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด	2.69	1.07	2.52	1.10	1.54
38.	เนื้อหาวิชาที่เลือกมาวางแผนไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา	2.74	0.99	2.59	1.10	1.34
39.	การจัดแผนการพบกลุ่มไม่เหมาะสมทำให้เสียเวลาในการมาพบกลุ่ม	2.74	1.05	2.52	1.14	1.92
40.	ลักษณะการพบกลุ่มการจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัยนักศึกษาผู้ใหญ่	2.72	1.09	2.68	1.22	0.32

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม	ชาย (N = 148)		หญิง (N = 254)		t
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
41.	เนื้อหาวิชาบางเรื่องไม่สามารถปฏิบัติในการพบกลุ่มได้	3.01	1.15	2.87	1.20	1.12
42.	เนื้อหาบางวิชาไม่จำเป็นต้องมาพบกลุ่มทำให้เสียเวลา	2.91	1.12	2.73	1.14	1.51
43.	ผู้เรียนไม่ได้รับการสอนเสริมในวิชาที่เรียน	2.87	1.06	2.75	1.05	1.09
44.	ผู้เรียนไม่ได้มีโอกาสร่วมวางแผนกิจกรรมการพบกลุ่มร่วมกับครูผู้สอน ทำให้การพบกลุ่มไม่เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน	2.89	1.07	2.59	0.99	2.86**
45.	สถานที่พบกลุ่มที่จัดให้ขาดความสะดวกและไม่เหมาะสมพอกับจำนวนนักศึกษา	2.82	1.24	2.61	1.13	1.80
รวม		2.74	0.76	2.59	0.72	1.93

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายข้อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพียงข้อเดียว คือ ข้อ 44. ผู้เรียนไม่ได้มีโอกาสร่วมวางแผนกิจกรรมการพบกลุ่มร่วมกับครูผู้สอน ทำให้การพบกลุ่มไม่เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 การเปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามอายุ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 18 – 22 ปี จำนวน 167 คน กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 23 – 30 ปี จำนวน 164 คน และกลุ่มที่มีอายุ 31 ปีขึ้นไป จำนวน 71 คน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่มด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่มแตกต่างกัน” ดังตาราง 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่มการเรียนรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามอายุ

ปัญหาการเรียน	18 - 22 ปี (N = 167)		23 - 30 ปี (N = 164)		31 ปีขึ้นไป (N = 71)		F
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
ด้านส่วนตัวนักศึกษา	2.49	0.60	2.65	0.62	2.66	0.65	3.37*
ด้านครูประจำกลุ่ม	2.15	0.78	2.30	0.76	2.43	0.82	3.55*
ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม	2.63	0.76	2.64	0.70	2.69	0.77	0.17
รวม	2.50	0.53	2.53	0.55	2.59	0.63	2.59

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่านักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีอายุต่างกันมีปัญหาการพบกลุ่มต่างกัน นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญมีปัญหาในระดับสูงด้านครูประจำกลุ่ม และมีปัญหาการพบกลุ่ม ปัญหาในระดับต่ำสุดด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อให้ทราบว่านักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญอายุต่างกันมีปัญหาต่างกันจึงทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ดังตาราง 12

ตาราง 12 วิเคราะห์ความแปรปรวน การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามอายุ

ปัญหาการพบกลุ่ม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านส่วนตัวนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.55	1.28	3.37*
	ภายในกลุ่ม	399	151.39	0.38	
	รวม	401	153.94		
2. ด้านครูประจำกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.31	2.15	3.55*
	ภายในกลุ่ม	399	242.28	0.61	
	รวม	401	246.59		
3. ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.18	0.09	0.17
	ภายในกลุ่ม	399	216.51	0.54	
	รวม	401	216.69		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.72	0.86	2.59
	ภายในกลุ่ม	399	132.32	0.33	
	รวม	401	134.04		

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีอายุต่างกันมีปัญหาการเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านส่วนตัวนักศึกษา และด้านครูประจำกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกิจกรรมการพบกลุ่มไม่พบความแตกต่าง

เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ นิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) ดังตาราง 13

ตาราง 13 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มการเรียนรู้ด้านส่วนตัวนักศึกษาของนักศึกษาผู้ใหญ่
สายสามัญ ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{x}$	18 - 22 ปี (N = 167)	23 - 30 ปี (N = 164)	31 ปีขึ้นไป (N = 71)
		2.49	2.65	2.66
18 - 22 ปี	2.49	-	0.16*	0.17
23 - 30 ปี	2.65		-	0.01
31 ปีขึ้นไป	2.66			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีอายุระหว่าง 23 - 30 ปี มี
ปัญหาการเรียนรู้ด้านส่วนตัวนักศึกษาแตกต่างจากนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีอายุระหว่าง 18
- 23 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีอายุระหว่าง
23 - 30 ปี มีปัญหาการเรียนรู้มากกว่านักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีอายุระหว่าง 18 - 23 ปี

ตาราง 14 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มการเรียนรู้ด้านครูประจำกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่
สายสามัญ ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{x}$	18 - 22 ปี (N = 167)	23 - 30 ปี (N = 164)	31 ปีขึ้นไป (N = 71)
		2.15	2.30	2.43
18 – 22 ปี	2.15	-	0.16	0.28*
23 – 30 ปี	2.30		-	0.13
31 ปีขึ้นไป	2.43			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีอายุ 31 ปีขึ้นไป มีปัญหาการเรียนรู้ด้านครูประจำกลุ่มแตกต่างจากนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีอายุระหว่าง 18 – 23 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไป มีปัญหาการเรียนรู้มากกว่านักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีอายุระหว่าง 18 – 22 ปี

3.3 การเปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามสถานภาพการสมรส ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่เป็นโสด จำนวน 106 คน กลุ่มที่มีครอบครัว จำนวน 236 คน และกลุ่มอื่น ๆ เช่น หม้าย หย่าร้าง จำนวน 60 คน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่มด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่มแตกต่างกัน” ดังตาราง 15

ตาราง 15 เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่มการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามสถานภาพสมรส

ปัญหาการเรียน	โสด (N = 106)		มีครอบครัว (N = 236)		หม้าย/หย่า (N = 60)		F
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
ด้านส่วนตัวนักศึกษา	2.54	0.68	2.65	0.60	2.42	0.58	3.95*
ด้านครูประจำกลุ่ม	2.19	0.84	2.30	0.77	2.21	0.76	0.84
ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม	2.55	0.76	2.71	0.72	2.53	0.72	2.67
รวม	2.43	0.64	2.55	0.55	2.38	0.56	3.15

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่านักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมี ปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ มีปัญหาในระดับสูงสุดด้านส่วนตัวนักศึกษา และมีปัญหาการพบกลุ่มระดับต่ำสุดด้านครูประจำกลุ่ม เพื่อให้ทราบว่านักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีปัญหาต่างกัน จึงทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ดังตาราง 16

ตาราง 16 วิเคราะห์ความแปรปรวน การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามสถานภาพสมรส

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านส่วนตัวนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.99	1.49	3.95*
	ภายในกลุ่ม	399	150.95	0.38	
	รวม	401	153.94		
2. ด้านครูประจำกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.03	0.52	0.84
	ภายในกลุ่ม	399	245.55	0.62	
	รวม	401	246.58		
3. ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.86	1.43	2.67
	ภายในกลุ่ม	399	213.83	0.54	
	รวม	401	216.69		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.08	1.04	3.15
	ภายในกลุ่ม	399	131.96	0.33	
	รวม	401	134.04		

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านส่วนตัวนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่มไม่พบความแตกต่าง

เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างของปัญหาการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ นิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) ดังตาราง 17

ตาราง 17 เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มการเรียนรู้ด้านส่วนตัวนักศึกษาของนักศึกษาผู้ใหญ่
สายสามัญ ที่มีสถานภาพสมรสต่างกันเป็นรายคู่

		หม้าย/หย่า (N = 60)	โสด (N = 106)	มีครอบครัว (N = 236)
สถานภาพการสมรส	$\bar{x}$	2.42	2.54	2.65
โสด	2.42	-	0.12	0.23*
หม้าย/หย่า	2.54	-	-	0.11
สมรส	2.65	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่านักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีครอบครัว มีปัญหาการเรียนรู้ด้านส่วนตัวนักศึกษาแตกต่างจากนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่เป็นโสด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีครอบครัว มีปัญหาการเรียนมากกว่านักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่เป็นโสด

3.4 การเปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามอาชีพ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ รับราชการและรับวิสาหกิจ จำนวน 50 คน เกษตร จำนวน 128 คน ค้าขาย จำนวน 75 คน รับจ้าง จำนวน 98 คน และอื่น ๆ จำนวน 51 คน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่มด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่มแตกต่างกัน” ดังตาราง 18

ตาราง 18 เปรียบเทียบระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามอาชีพ

ปัญหาการพบกลุ่ม	ราชการ (N = 50)		เกษตรกร (N = 128)		ค้าขาย (N = 75)		รับจ้าง (N = 98)		อื่น ๆ (N = 51)		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านส่วนตัวนักศึกษา	2.51	0.61	2.60	0.59	2.62	0.61	2.57	0.62	2.62	0.72	0.36
ด้านครูประจำกลุ่ม	2.67	0.79	2.67	0.76	2.71	0.63	2.59	0.74	2.55	0.77	1.30
ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม	2.42	0.58	2.52	0.58	2.58	0.57	2.47	0.57	2.45	0.61	0.49
รวม	2.42	0.58	2.52	0.58	2.58	0.57	2.47	0.57	2.45	0.61	0.73

จากตาราง 18 แสดงว่า การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ มีระดับปัญหาสูงสุดด้านครูประจำกลุ่ม และมีระดับปัญหาลำดับต่ำสุดด้านส่วนตัวนักศึกษา เพื่อให้ทราบว่านักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญมีอาชีพต่างกันมีปัญหาต่างกัน จึงทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ดังตาราง 19

ตาราง 19 วิเคราะห์ความแปรปรวนการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่นายสามัญ วิจัยเรียนทางไกล โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามอาชีพ

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านส่วนตัวนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4	0.55	0.14	0.36
	ภายในกลุ่ม	397	153.39	0.39	
	รวม	401	153.94		
2. ด้านครูประจำกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	4	3.20	0.80	1.30
	ภายในกลุ่ม	397	243.39	0.61	
	รวม	401	246.59		
3. ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	4	1.07	0.27	0.49
	ภายในกลุ่ม	397	215.63	0.54	
	รวม	401	216.70		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4	0.98	0.25	0.73
	ภายในกลุ่ม	397	133.06	0.34	
	รวม	401	134.04		

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมี ปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านไม่พบความแตกต่างเช่นกัน

**ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การศึกษาปัญหาการพบกลุ่ม
ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาค
ตะวันออก**

จากจำนวนแบบสอบถาม 402 มีผู้ตอบแบบสอบถามในตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม
เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อการศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ
วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 108 ฉบับ ซึ่งบางฉบับให้ข้อเสนอแนะ
ทุกด้าน บางฉบับตอบเฉพาะบางด้านเท่านั้น การนำเสนอจะเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย
ดังปรากฏในตาราง 20 - 22

ตาราง 20 ค่าความถี่ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาปัญหานักศึกษาผู้ใหญ่
สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ด้านตัวนักศึกษา

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวนความถี่ (N=56)	ร้อยละ
1	สถานที่พบกลุ่มห่างไกลชุมชน เดินทางมาพบกลุ่มไม่สะดวก ทำให้มาพบกลุ่มไม่ทันเวลา	29	51.79
2	ติดภารกิจส่วนตัวมากทำให้ขาดการเตรียมตัว และทบทวนบทเรียนจึงมีผลกระทบต่อการเรียน	16	28.57
3	ต้องทำงานเป็นกะบางครั้งทำงานตรงกับเวลามาพบกลุ่ม/สอบ จึงทำให้หยุดเรียนบ่อย เวลามามาพบกลุ่มไม่ถึงเกณฑ์ 80%	7	12.50
4	หัวสมองไม่ดี เรียนไม่เก่ง จึงเรียนไม่ทันเพื่อนร่วมกลุ่ม	4	7.14
รวม		56	100.00

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในด้านตัวนักศึกษามากเป็นอันดับแรก คือ สถานที่พบกลุ่มห่างไกลชุมชน เดินทางมาพบกลุ่มไม่สะดวก ทำให้มาพบกลุ่มไม่ทันเวลา คิดเป็นร้อยละ 51.79 อันดับรองลงมา คือ ติดภารกิจส่วนตัวมากทำให้ขาดการเตรียมตัว และทบทวนบทเรียนจึงมีผลกระทบต่อการเรียน

การเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 28.57 ต้องทำงานเป็นกะบางครั้งทำงานตรงกับเวลามาพบกลุ่ม/สอบ จึงทำให้หยุดเรียนบ่อย เวลามาพบกลุ่มไม่ถึงเกณฑ์ 80% คิดเป็นร้อยละ 12.50 และปัญหาอันดับสุดท้ายคือ หัวสมองไม่ดี เรียนไม่เก่ง จึงเรียนไม่ทันเพื่อนร่วมกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 7.14

ตาราง 21 ค่าความถี่ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาปัญหานักศึกษาผู้ใหญ่
สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ด้านครูประจำกลุ่ม

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวนความถี่ (N=53)	ร้อยละ
1	ครูประจำกลุ่มควรแนะนำในการตัดสินใจการลงทะเบียน เลือกวิชาที่จะลงต่อไปในแต่ละเทอม	16	30.19
2	ครูประจำกลุ่มมาสาย ไม่ตรงเวลา ควรมีการสอน ชดเชย	13	24.53
3	ครูประจำกลุ่มควรจะแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาทบทวน เนื้อหาและสาระสำคัญก่อนสอบปลายภาค	11	20.75
4	ครูประจำกลุ่มควรให้คำชมยกย่องสำหรับนักศึกษาที่มา พบกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ	8	15.10
5	ครูประจำกลุ่มควรให้คะแนนช่วยในการมาพบกลุ่มแก่นัก ศึกษา	5	9.43
รวม		53	100.00

จากตาราง 21 แสดงว่านักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญมีความเห็นและข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับด้านครูประจำกลุ่มมากเป็นอันดับแรก คือ ครูประจำกลุ่มควรแนะนำในการตัดสินใจ
การลงทะเบียนเลือกวิชาที่จะลงต่อไปในเทอมต่อไป คิดเป็นร้อยละ 30.19 รองลงมา คือ ครู
ประจำกลุ่มมาสาย ไม่ตรงเวลา ควรมีการสอนชดเชย คิดเป็นร้อยละ 24.53 ครูประจำกลุ่มควร
จะแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาทบทวนเนื้อหาและสาระสำคัญก่อนสอบปลายภาค คิดเป็นร้อยละ
20.75 ครูประจำกลุ่มควรให้คำชมยกย่องสำหรับนักศึกษาที่มาพบกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็น
ร้อยละ 15.10 และปัญหาอันดับสุดท้าย คือ ครูประจำกลุ่มควรให้คะแนนช่วยในการมาพบ
กลุ่มแก่นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 9.43

ตาราง 22 ค่าความถี่ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาปัญหานักศึกษาผู้ใหญ่
สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวนความถี่ (N=51)	ร้อยละ
1	นักศึกษาไม่สามารถมาพบกลุ่มได้ตามเกณฑ์บางครั้ง คิดว่าจากเอกสารต่าง ๆ แทนการมาพบกลุ่ม	20	39.22
2	นักศึกษาไม่มีความพร้อมและเบื่อบ่อยการมาพบกลุ่ม	16	31.37
3	กิจกรรมการมาพบกลุ่มบางครั้งไม่ตรงกับเนื้อหาสาระ และความต้องการของนักศึกษา	15	29.71
รวม		51	100.00

จากตาราง 22 แสดงว่านักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับด้านกิจกรรมการพบกลุ่มมากเป็นอันดับแรก คือ นักศึกษาไม่สามารถมาพบกลุ่มได้
ตามเกณฑ์บางครั้งคิดว่าจากเอกสารต่าง ๆ แทนการมาพบกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 39.22 รองลง
มา คือ นักศึกษาไม่มีความพร้อมและเบื่อบ่อยการมาพบกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 31.37 และ
ปัญหาอันดับสุดท้าย คือ กิจกรรมการมาพบกลุ่มบางครั้งไม่ตรงกับเนื้อหาสาระและความ
ต้องการของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 29.71

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาครั้งนี้เป็น การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก ซึ่งในบทนี้จะสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก ด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก ที่จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหากิจกรรมการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดการพบกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ
2. สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก ที่มีความแตกต่างด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ อันจะเป็นแนวทางในการดำเนินการพบกลุ่มการจัดการเรียนการสอน การจัดให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของการพบกลุ่มต่อไป
3. ผลของการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพบกลุ่มการเรียนการสอน ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทาง ในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนในกลุ่มภาคตะวันออก

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่มด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่มแตกต่างกัน
2. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่มด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่มแตกต่างกัน
3. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่มด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่มแตกต่างกัน
4. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่มด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่มแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2541 ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคตะวันออก จำนวน 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก ชลบุรี สระแก้ว และสมุทรปราการ มีนักศึกษผู้ใหญ่รวมทั้งสิ้น 52,450 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ลงทะเบียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในเขตภาคตะวันออก โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) ซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยแบ่งประชากรออกเป็นเขตกลุ่มศูนย์จังหวัดที่มีการจัดแบ่งไว้ตามลักษณะที่ตั้ง และการดำเนินงานทางภูมิศาสตร์มีทั้งหมด 2 กลุ่มศูนย์ฯ ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มศูนย์ฯ ละ 2 จังหวัด คือ ระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และปราจีนบุรี ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษผู้ใหญ่สายสามัญในแต่ละจังหวัดจำนวนทั้งสิ้น 402 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพบกลุ่มของนักศึกษผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคตะวันออก

ใน 3 ด้าน คือ ด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของนักศึกษาสายสามัญ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ โดยวิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ช่วงคะแนนตามแบบ ลิเคอร์ท (Likert Scale) คือปัญหามากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยจำแนกระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญเป็น 3 ด้าน ด้านส่วนตัวนักศึกษา 15 ข้อคำถาม ด้านครูประจำกลุ่ม 15 ข้อคำถาม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม 15 ข้อคำถาม รวมทั้งสิ้น 45 ข้อคำถาม ซึ่งเมื่อนำไปทดลองใช้แล้วปรากฏว่ามีความเชื่อมั่น 0.90

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของการพบกลุ่มของ นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ โดยวิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคตะวันออก

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล นำไปให้หัวหน้าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอในจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยขอความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลไปให้กับเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนทั้ง 4 จังหวัด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยให้เป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการนำแบบสอบถามไปให้ครูประจำกลุ่มศูนย์อำเภอที่ได้รับการคัดเลือกจังหวัดละ 3 อำเภอ เพื่อขอความร่วมมือและนัดหมายวันเวลาในการเก็บข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามไปแจกให้กับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทำการตอบในชั้นเรียนที่กำลังมีการพบกลุ่ม พร้อมกับผู้วิจัยช่วยตอบคำถามเมื่อมีข้อสงสัย และรอเก็บแบบสอบถามกลับคืนหลังจากนักศึกษาตอบเรียบร้อยแล้วได้แบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 402 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ครบตามจำนวนที่ต้องการ ใช้เวลาเก็บข้อมูลรวมทั้งสิ้น 45 วัน ช่วงระหว่างเดือนสิงหาคม - เดือนกันยายน 2541

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทุกฉบับเพื่อคัดเลือกเอาฉบับที่สมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ซึ่งแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 402 ฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
3. การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS /PC เพื่อหาค่าสถิติ
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ด้วยการหาค่าร้อยละ (%) ตามตัวแปร
5. วิเคราะห์ปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ โดยวิธีเรียงทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก ด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม ด้วยการใช้คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้ในการวิเคราะห์ระดับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ
6. เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ โดยวิธีเรียงทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มใช้ค่าที (t - test) และการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสามกลุ่มใช้ค่าเอฟ (F - test)
7. ทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) ในกรณีที่ค่าเอฟแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
8. แบบสอบถามในตอนที่ 3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาเรียงตามหัวข้อเพื่อจัดกลุ่มของข้อคำตอบแต่ละข้อและเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียงทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก สรุปได้ดังนี้

1. ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 402 คน เป็นเพศหญิง 254 คน คิดเป็นร้อยละ 32.20 เป็นชาย 148 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอน

ปลายมีอายุอยู่ในช่วง 18 – 22 ปี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 รองลงมามีอายุระหว่าง 23 - 30 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 40.80 และมีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 31 ปีขึ้นไป จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.70 ด้านสถานภาพสมรส นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 58.70 ระดับสถานภาพสมรสรองลงมา มีสถานภาพโสด จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.40 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดได้แก่ หม้าย/หย่าร้าง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 14.90 ด้านอาชีพนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 รองลงมาประกอบอาชีพ อาชีพรับจ้าง จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.40 ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.70 อื่น ๆ ไม่มีอาชีพ 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.70 และรับราชการ รัฐวิสาหกิจหรือบริษัทเอกชน จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.40

2. การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก พบว่า ปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

2.1 ปัญหาด้านส่วนตัวนักศึกษา โดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ที่มีระดับปัญหามากเป็นอันดับแรก คือ นักศึกษามีปัญหาในการยอมรับจากเพื่อนร่วมกลุ่มในการทำงานร่วมกัน รองลงมาได้แก่ นักศึกษามีรายได้น้อย และมีภาระในครอบครัว

2.2 ปัญหาด้านครูประจำกลุ่ม โดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ที่มีระดับปัญหามากเป็นอันดับแรก คือ ครูประจำกลุ่มให้นักศึกษาค้นคว้าและทำรายงานมาก ทำให้ไม่ทันเวลาที่กำหนดส่ง รองลงมาได้แก่ ครูประจำกลุ่มไม่เอาใจใส่นักศึกษาในความรับผิดชอบเมื่อมีปัญหา

2.3 ปัญหาด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม โดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ที่มีระดับปัญหามากเป็นอันดับแรก คือ ผู้เรียนไม่ได้รับการสอนเสริมในวิชาที่เรียน รองลงมาได้แก่ เนื้อหาบางวิชาไม่จำเป็นต้องมาพบกลุ่มทำให้เสียเวลา

3. เปรียบเทียบการศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ ทั้ง 3 ด้าน ตามสมมุติฐาน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

3.1 นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่ม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านครูประจำกลุ่ม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านส่วนตัวนักศึกษา และด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม โดยรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่ม โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านส่วนตัวนักศึกษา และด้านครูประจำกลุ่ม โดยรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม โดยรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่ม โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านส่วนตัวนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม โดยรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่ม โดยรวมและรายข้อทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

4.1 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาด้านตัวนักศึกษา เรื่องลำดับความถี่ คือ สถานที่พบกลุ่มห่างไกลชุมชน การเดินทางมาพบกลุ่มไม่สะดวก ทำให้มาพบกลุ่มไม่ทันเวลา ติดภารกิจส่วนตัวมากทำให้ขาดการเตรียมตัวมาพบกลุ่ม และไม่มีเวลาทบทวนบทเรียนจึงมีผลกระทบต่อการเรียน ต้องทำงานเป็นกะบางครั้งทำงานตรงกับเวลามาพบกลุ่ม/สอบ จึงทำให้หยุดเรียนบ่อย เวลามาพบกลุ่มไม่ถึงเกณฑ์ 80% และหวัสมองไม่ดี เรียนไม่เก่ง จึงเรียนไม่ทันเพื่อนร่วมกลุ่ม

4.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาด้านครูประจำกลุ่ม เรื่องลำดับความถี่ คือ ครูประจำกลุ่มควรแนะนำในการตัดสินใจการลงทะเบียนเลือกวิชาที่จะลงทะเบียนต่อไปในแต่ละเทอม ครูประจำกลุ่มมาสาย ไม่ตรงเวลา ควรมีการสอนชดเชย ครูประจำกลุ่มควรแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาทบทวนเนื้อหาและสาระสำคัญก่อนสอบปลายภาค ครูประจำกลุ่มควรให้คำ

ชมยกย่องสำหรับนักศึกษาที่มาพบกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ และครูประจำกลุ่มควรให้คะแนนช่วยในการมาพบกลุ่มแก่นักศึกษา

4.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม เรื่องลำดับความถี่ คือ นักศึกษาไม่สามารถมาพบกลุ่มได้ตามเกณฑ์บางครั้งค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ แทนการมาพบกลุ่ม นักศึกษาไม่มีความพร้อมและเบี่ยงเบนการมาพบกลุ่ม และกิจกรรมการมาพบกลุ่มบางครั้งไม่ตรงกับเนื้อหาสาระและความต้องการของนักศึกษา

อภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ โดยวิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก มีประเด็นควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ โดยวิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้เพราะ นักศึกษามีความพร้อมในการมาพบกลุ่มสูง และอีกประการหนึ่งในปัจจุบันนี้หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดการดำเนินการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยตรงได้ผลิตสื่อ เอกสารมาเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการพบกลุ่ม และการศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวางและทั่วถึง เช่น การผลิตรายการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม รายการวิทยุเพื่อการศึกษา สื่อสิ่งพิมพ์ ข่าวสาร ข้อมูลเอกสารต่าง ๆ จำนวนมาก เพื่อให้ นักศึกษาเลือกใช้ตามความต้องการของแต่ละคน อีกทั้งยังพัฒนาเครือข่ายและขยายแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ห้องสมุดประชาชน ศูนย์การเรียนรู้ตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) อีกด้วย ซึ่งส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองและหัดพึ่งตนเอง สุมาลี สังข์ศรี (2539 : 102) การให้อิสระแก่ผู้เรียน โดยไม่มีการบังคับหรือควบคุมว่าต้องศึกษาในระยะเวลาใด ผู้เรียนสามารถที่จะจัดเวลาของตนเองว่าจะศึกษาช่วงไหน ไม่ต้องรอผู้อื่น ผู้เรียนสามารถกำหนดเวลาเรียน กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ของตนเอง ควบคุมตนเอง เมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1.1 ปัญหาการพบกลุ่มด้านส่วนตัวนักศึกษา พบว่า การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยรวมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ปัญหาในการยอมรับจากเพื่อนร่วมกลุ่มในการทำงานร่วมกัน รวมทั้งนักศึกษามีภาระในครอบครัวและรายได้น้อยซึ่งนักศึกษาผู้ใหญ่แต่ละคนมีความต้องการและมีเป้าหมายที่จะพัฒนาตนเอง ทั้งนี้ นักศึกษาผู้ใหญ่เมื่อมาเรียนแล้วต้องมีกิจกรรมร่วมกันทำให้บางครั้งมีปัญหาในเรื่องของความต้อการนั้นแตกต่างกันแต่มีเป้าหมาย คือ การพัฒนาตนเอง ตรงกับ เชียรศรี วิวิธสิริ (2530 : 84) กล่าวว่า

นักศึกษาผู้ใหญ่มีจุดหมายและความต้องการหลัก 3 ประการใหญ่ ๆ คือ ต้องการที่จะพัฒนาตนเอง ปรับตัวและปรับอาชีพ และต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต ฉะนั้นเมื่อเข้ามาเรียนแล้วจึงมีความมุ่งมั่นเอาจริงเอาจังและตั้งใจเรียนอย่างเต็มที่ อีกทั้งยังมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2533 : 10) กล่าวว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีภารกิจมากมาย ส่วนมากต้องคำนึงถึงหน้าที่การงานประจำ ภารกิจด้านครอบครัว ภารกิจด้านสังคม เมื่อมีความต้องการสูงแต่มีอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย จึงทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน นักศึกษาผู้ใหญ่มีความสนใจหลายด้านที่ต้องทำไปพร้อม ๆ กันโดยอาจจะถูกขัดขวาง ครอบงำจากปัญหาของบุคคลในครอบครัวและปัญหาจากธุรกิจภาระงานที่ทำอยู่ ด้วยสาเหตุดังกล่าวทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีปัญหาทางด้านการอ่านหนังสือและทำให้ล้มง่าย ปัญหาขาดความเชื่อมั่นในตนเองจึงไม่ค่อยมาพบกลุ่ม ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในการทำแบบฝึกหัดที่ได้รับมอบหมาย นักศึกษามีภารกิจทางครอบครัวมากจนไม่สามารถมีเวลาทบทวนบทเรียนเมื่อมาพบกลุ่มทำให้ไม่เข้าใจ มีหน้าที่การงานที่ต้องรับผิดชอบสูงไม่มีเวลาเตรียมตัวมาพบกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิพงศ์ สิทธิขจร (2527 : 111) พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีภาระงานอาชีพมีปัญหาไม่มีเวลาเป็นของตนเอง แล้วทำให้นักศึกษามีความวิตกกังวลเกี่ยวกับผลสอบ ไม่สามารถมาพบกลุ่มได้ทุกครั้ง ส่วนข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย นักศึกษามีอายุมากทำให้ไม่สามารถเข้าใจและจดจำเนื้อหาการเรียนที่ซับซ้อนได้ สอดคล้องกับงานของ มนูญแป้นเจริญ (2522 : 86) พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่พบมากประสบปัญหาการเรียนมากที่สุดข้อที่พบมากคือความจำไม่ดี อยู่ห่างไกลจากสถานที่พบกลุ่มและแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ทำให้เกิดความท้อแท้ในการเรียน ขาดพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียน มีประสบการณ์แตกต่างกับเพื่อนมากทำให้ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับการพบกลุ่มได้ คนในครอบครัวไม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อและมีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการพบกลุ่ม

1.2 ปัญหาการพบกลุ่มด้านครูประจำกลุ่ม พบว่า การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีระดับคะแนนสูงได้แก่ ครูประจำกลุ่มให้นักศึกษาค้นคว้าและทำรายงานมากทำให้ทำไม่ทันเวลาที่กำหนดส่ง รองลงมา ครูประจำกลุ่มขาดการชี้แนะแหล่งความรู้ให้นักศึกษาค้นคว้า ครูประจำกลุ่มไม่เอาใจใส่นักศึกษาในความรับผิดชอบเมื่อมีปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (จิรศักดิ์ โรจนเสน. 2539 : 81 ; อ้างอิงมาจาก Kidd. 1973) ที่กล่าวว่า ผู้ที่จะเข้ามาเป็นครูประจำกลุ่มนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้และทักษะในด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูประจำกลุ่มไม่ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมพบกลุ่ม ครูประจำกลุ่มเปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาจากบทเรียนน้อยทำให้มีข้อสงสัยอยู่ในใจ และควรนำเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2533 : 68) ได้กล่าวถึงการนำเทคนิคต่าง ๆ ไปใช้ใน

การเรียนการสอนของผู้ใหญ่ว่า เทคนิคและวิธีการสอนผู้ใหญ่ อาจมีความเหมาะสมกับผู้เรียน หรือกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละสถานการณ์ บางครั้งครูประจำกลุ่มต้องนำเทคนิค หลาย ๆ ประเภทร่วมกัน เพื่อช่วยในการดึงดูดความสนใจของผู้ใหญ่ให้มากที่สุด เป็นการทำให้ นักศึกษาไม่เกิดความเบื่อหน่าย ซึ่งสอดคล้องกับ เชียร์ศรี วิวิธศิริ (2530 : 100) กล่าวว่า ลักษณะของนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยทั่วไปคือ มีความวิตกกังวลและตื่นเครียดมากกว่าเด็กและมอง ว่าตนเองมีความสามารถทางการเรียนต่ำ จึงทำให้มีความต้องการที่จะได้รู้เทคนิคหรือวิธีการ เรียนที่ใหม่ ๆ ที่คิดว่าอาจจะทำให้การเรียนของตนดีขึ้น ครูประจำกลุ่มสอนและอ่านเร็วเกินไป ทำให้ฟังไม่ทัน ครูประจำกลุ่มขาดการวางแผนและเตรียมความพร้อมล่วงหน้าในการมาพบ กลุ่มร่วมกับนักศึกษาทุกครั้ง ครูประจำกลุ่มไม่มีความรู้ ทักษะ ความชำนาญเกี่ยวกับกิจกรรมการพบกลุ่มและเนื้อหาวิชาที่สอน ทำให้ไม่เอาใจใส่ในการสอน/สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎา จันทรมณี (2524 : 79) พบว่า นักเรียนที่อยู่ในวัยรุ่นส่วนใหญ่มีอุปสรรคในด้านการ เรียนอันเกิดจากเนื้อหาวิชา อุปกรณ์การเรียน วิธีการเรียนการสอน รวมทั้งความรู้สึกลดต่อการ เรียนการสอน และข้อที่ว่าครูประจำกลุ่มไม่ให้ความสำคัญกับตนเองทำให้นักศึกษาไม่กล้าซักถาม หรือแสดงความคิดเห็น รวมทั้งการจัดหาสื่อที่ช่วยในการเรียนและการสอนให้ได้มากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2538 : 225) ได้ศึกษาเรื่องของจิตวิทยาการเรียนรู้อย่างผู้ใหญ่ กล่าวว่า สิ่งที่สำคัญที่มีส่วนช่วยให้การสอนของนักศึกษาผู้ใหญ่ประสบผล สำเร็จอย่างมากมาย ประการหนึ่งก็คือ การใช้อุปกรณ์และเครื่องมือช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของ นักศึกษาผู้ใหญ่ให้ประสบผลดียิ่งขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิรินาฏ ราชเดิม (2534 : 95) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นในการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกลได้ ข้อคิดเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการจัดกิจกรรมในการพบกลุ่ม คือ การหาอุปกรณ์การเรียนการสอนมากกว่า ด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะอุปกรณ์การเรียนเป็นสื่อที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนดียิ่งขึ้น ทำให้การพบกลุ่มบรรลุเป้าหมาย

1.3 ปัญหาการพบกลุ่มด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม พบว่า การศึกษาปัญหาการพบ กลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยรวมมีปัญหาอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อที่มีระดับ คะแนนสูงสุดคือ เนื้อหาวิชาบางวิชาไม่จำเป็นต้องมาพบกลุ่มทำให้เสียเวลาทำให้นักศึกษาไม่ เห็นคุณค่าประโยชน์ในการมาพบกลุ่ม เพราะคิดเอาเองว่าอ่านชุดการเรียนก็สามารถทำให้ สามารถสอบผ่านและทำให้จบได้ รวมทั้งวิชานั้นผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย ผู้เรียน ไม่จำเป็นต้องรับการสอนเสริมในวิชาที่เรียน ส่วนในเนื้อหาบางวิชาที่มีความจำเป็นต้องให้ ความรู้พิเศษ เพื่อให้ นักศึกษาเกิดความเข้าใจได้ทอ่งแท้ในการมารวมกิจกรรมการพบกลุ่ม ฉะนั้นการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมจัดกิจกรรมกับครูผู้สอนทำให้การ พบกลุ่มเป็นไปตามความต้องการของครูผู้สอน สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน รวมทั้ง ในการจัดการเรียนการสอนควรให้ผู้เรียนได้มีกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ

โนลส์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ 2538 : 178 – 179 ; อ้างอิงมาจาก Knowles. 1978) กล่าวว่า ผู้ใหญ่จะถูกชักจูงให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี หากตรงกับความต้องการและความสนใจของเขา อีกทั้งการจัดการพบกลุ่มความถนัดเอาตัวผู้ใหญ่เป็นศูนย์กลางในการเรียน จะเน้นการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มควรควรมีบทบาทเป็นผู้ร่วมอยู่ในกระบวนการสืบหา หรือค้นหาคำตอบรับกับผู้เรียนจะทำให้ตรงกับ วัตถุประสงค์ของการเรียนทำให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงเป้าหมายสูงสุดของการเรียน และ ลักษณะของการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มต้องใช้ความรู้ความเข้าใจหลายด้าน การพบกลุ่มจึงจะสัมฤทธิ์ไปกันด้วยดี ข้อสำคัญอีกประการหนึ่งคือ สถานที่พบกลุ่มที่จัดให้ขาดความสะดวก และไม่เหมาะสมพอกับจำนวนนักศึกษา สถานที่พบกลุ่มควรคำนึงถึงการเดินทางมาพบกลุ่ม และควรมีสถานที่ให้มีจำนวนที่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาผู้ใหญ่

2. เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส และ อาชีพ มีประเด็นควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ จากการวิจัย พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ เพศชาย กับเพศหญิง มีปัญหาการพบกลุ่ม โดยรวมและรายด้าน ส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ พบว่า เพศชาย มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ส่วนใหญ่ นักศึกษาผู้ใหญ่ ที่เป็นเพศชายและเพศหญิง ทำงานอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเพศชายต้องใช้แรงงานมากและทำงานหนัก จึงเป็นเหตุให้เกิดความไม่พร้อมในการพบกลุ่ม เพราะยังมีความเหนื่อยล้า และอยากที่จะพักผ่อนเพื่อให้หายอาการอ่อนเพลีย ซึ่งแตกต่างกับเพศหญิง ส่วนใหญ่จะทำงานที่ไม่ใช้แรงงานมาก แต่เป็นงานที่ต้องใช้ความประณีต เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านส่วนตัวนักศึกษา มีปัญหาการพบกลุ่มโดยรวม เพศชายกับเพศหญิง มีปัญหาการพบกลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ด้านปัญหาด้านครูประจำกลุ่ม นักศึกษามีปัญหาการพบกลุ่มโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นเพศชาย มีปัญหาการพบกลุ่มมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้อาจเกิดจากครูประจำกลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญ เป้นเจริญ (2522 : 86) พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ชาย ประสบปัญหาทางสังคมมากกว่านักศึกษาหญิงและปัญหาที่พบมากคือ ขาดเพื่อนสนิทที่ไว้วางใจได้ หรืออาจเป็นเพราะเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูและสภาพทางครอบครัว

2.2 จำแนกตามอายุ จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญโดยรวมตาม อายุแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านส่วนตัวนักศึกษา และด้านครูประจำกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 31 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า นัก

ศึกษาที่มีอายุ 18 – 22 ปี และ อายุ 23 – 30 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุมาก จะมีการพัฒนาที่แตกต่างกันและคงที่ พร้อมทั้งความเสื่อมลงของด้านวุฒิภาวะ ด้านความจำ รวมทั้งการปรับตัวในการคบเพื่อน และปัญหาเรื่องสุขภาพร่างกายของนักศึกษาผู้ใหญ่ ส่วนด้านกิจกรรมการพบกลุ่มไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มอายุ 18 – 22 ปี และอายุ 23 – 30 ปี เป็นช่วงอายุที่มีความใกล้เคียงกัน ประกอบกับเป็นวัยที่อยู่ในช่วงผู้ใหญ่ตอนปลาย ซึ่งสามารถพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า สอดคล้องกับการศึกษาของ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2538 : 19) ได้กล่าวว่า วัยกลางคนที่มีพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน และมีศักยภาพที่สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ จึงทำให้มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ด้านส่วนตัวนักศึกษามีปัญหาการพบกลุ่ม ตามอายุ 18 – 22 ปี และ 31 ปีขึ้นไป

2.3 จำแนกตามสถานภาพสมรส จากการวิจัย พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่ม โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านส่วนตัวนักศึกษา พบว่า ปัญหาการพบกลุ่มตามสถานภาพสมรส โสด สมรส หม้าย / หย่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีครอบครัวแล้ว มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มอื่น ๆ เพราะ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีครอบครัวต้องมีการเพิ่มขึ้นทั้งในหน้าที่การงานและความรับผิดชอบในครอบครัว รวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เป็นอุปสรรคต่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ เชียรศรี วิวิธสิริ (2530 : 100) กล่าวว่า การที่มีภารกิจมากมาย ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่ไม่สามารถแยกปัญหาระหว่างครอบครัวกับการเรียนได้ ทำให้เกิดความวิตกกังวลหลาย ๆ อย่างพร้อมกัน จึงส่งผลกระทบถึงการเรียนและเป็นอุปสรรคต่อการเรียนได้ และบางครั้งการปฏิบัติงานทั้งในครอบครัวและในหน้าที่การงาน ก็ทำให้ร่างกายเหนื่อยล้ามากกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นโสด และหม้าย / หย่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2538 : 10) กล่าวว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีภารกิจมากมาย ส่วนมากต้องคำนึงถึงหน้าที่การงานประจำ ภารกิจด้านครอบครัว ภารกิจด้านสังคม เมื่อมีความต้องการสูงแต่มีอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย จึงทำให้เกิดการเหนื่อยล้าได้

2.4 จำแนกตามอาชีพ จากการวิจัย พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ที่มีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการพบกลุ่ม โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่มตามอาชีพไม่พบความแตกต่างเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาผู้ใหญ่ ในเขตภาคตะวันออก มีความต้องการที่ตรงกันคือ มีความต้องการที่จะมาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อเป็นการยกระดับการศึกษาให้สูงขึ้นพร้อมทั้งสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้ไป

พัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นโอกาสที่จะได้มีความก้าวหน้าในตำแหน่งที่สูงขึ้น รวมทั้งในการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มส่วนใหญ่จะจัดในวันหยุด จึงทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่ไม่ต้องลางานมาพบกลุ่ม รวมทั้งการพบกลุ่มในปัจจุบันได้อำนวยความสะดวกไปจัดในที่ใกล้กับแหล่งผู้เรียน รวมทั้งบางครั้งก็เข้าไปจัดในสถานที่ทำงาน จึงเป็นเหตุให้ในตัวแปรนี้มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

3. ด้านข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก ได้เสนอแนะเป็นรายด้านดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะด้านส่วนตัวนักศึกษา จากการวิเคราะห์ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาด้านส่วนตัวนักศึกษามากที่สุด คือ เดินทางมาพบกลุ่มไม่สะดวกที่พักอยู่ไกล / สถานที่พบกลุ่มห่างไกลชุมชน เมื่อตอนเลิกเรียนเดินทางกลับบ้านรถประจำทางมีจำนวนน้อยจำกัดไม่เพียงพอในการรับส่งนักศึกษา หากนักศึกษามีกลุ่มเรียนก็สามารถรวมกันเหมารถรับจ้างเป็นประจำ รองลงมาภารกิจการทำงานมาก มีส่วนส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญเป็นผู้มีภารกิจมาก เมื่อทำงานส่วนใหญ่จะเป็นลูกจ้างหรือหัวหน้างาน โดยเป็นผู้ชำนาญจากประสบการณ์การมาเรียนกับการทำงาน ต้องจัดสถานที่เวลาให้เป็นสัดส่วน ส่วนนักศึกษามาพบกลุ่มไม่ทันเวลา การมาพบกลุ่มไม่ทันเวลาเพราะกลัวจะเรียนไม่ทันเพื่อน หรืออาจจะเป็นเพราะนักศึกษาอ่อนล้าจากการทำงานเป็นกะเวลานัก นักศึกษาหยุดเรียนบ่อย ขาดการมาพบกลุ่ม มาพบกลุ่มไม่ถึงเกณฑ์ 80% เพราะนักศึกษาส่วนมากทำงานโรงงานเป็นกะอาจมีงานเร่งด่วนมากจึงขาดงานไม่ได้ เพราะจะมีผลเสียต่อการทำงานหรือนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญมีอาชีพค้าขาย การค้าขายมักจะขายดีมีรายได้มากในช่วงเสาร์ – อาทิตย์ ซึ่งในปัจจุบันเศรษฐกิจในประเทศไม่ดีถ้านักศึกษาได้มาพบกลุ่มจะทำให้รายได้นักศึกษาดลดลงไป มีผลกระทบต่อปากและท้องของนักศึกษา ข้อที่ว่านักศึกษาคิดว่าตนเองหัวสมองสติปัญญาไม่ดี เรียนไม่เก่ง เรียนไม่ทันเพื่อนร่วมชั้น อาจเป็นปมด้อยไม่อาจมาพบกลุ่ม และข้อสุดท้ายของปัญหาด้านส่วนตัวนักศึกษาที่เป็นข้อเสนอแนะที่ว่านักศึกษาทำงานเป็นกะเวลาทำงานตรงกับเวลามาพบกลุ่ม / สอบ นักศึกษาส่วนมากเป็นลูกจ้างพนักงานโรงงานต่าง ๆ ตารางการทำงานจะมีตารางหมุนเวียนบางครั้งก็ตรงกับเวลาการพบกลุ่ม บางครั้งนักศึกษาก็แลกเวลากันได้บางครั้งไม่ได้บ้าง ทำให้มีผลกระทบต่อ การมาพบกลุ่ม / สอบ

3.2 ข้อเสนอแนะด้านครูประจำกลุ่ม จากการวิเคราะห์ พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาด้านครูประจำกลุ่มมากที่สุด คือ ครูประจำกลุ่มควรแนะนำในการตัดสินใจการลงทะเบียนเลือกวิชาที่จะลงต่อไปในเทอมต่อไป ครูประจำกลุ่มต้องมีความรู้ความเข้าใจช่วยนำทางในการตัดสินใจลงทะเบียน เพื่อเป็นการเตรียมตัวเตรียมความพร้อมในตัวนักศึกษา รองลงมาครูประจำกลุ่มมาสาย ไม่ตรงเวลา ควรมีการสอนชดเชย ครูประจำกลุ่ม

ควรทำตัวเป็นตัวอย่างและควรทำให้นักศึกษามีระเบียบวินัยของการรักษาเวลา ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของนักศึกษาที่จะได้รับในการพบกลุ่ม ครูประจำกลุ่มควรจะแนะนำช่วยเหลือนักศึกษา ทบทวนเนื้อหาและสาระสำคัญก่อนสอบปลายภาค ครูประจำกลุ่มควรมีประสบการณ์การพบกลุ่ม และควรเน้นเนื้อหาสาระสำคัญของข้อสอบที่เคยออกมาหรือแนวข้อสอบ ครูประจำกลุ่มควรให้คำชมยกย่องสำหรับนักศึกษาที่มาพบกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ ครูประจำกลุ่มต้องมีจิตวิทยา เป็นการให้แรงเสริมกำลังใจในการมาพบกลุ่ม และครูประจำกลุ่มควรให้คะแนนช่วยในการมาพบกลุ่มแก่นักศึกษา ครูประจำกลุ่มต้องมีวิธีการหาคะแนนช่วยให้นักศึกษาสอบผ่านได้

3.3 ข้อเสนอแนะด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม จากการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาด้านกิจกรรมการพบกลุ่มสูงสุดคือ คือ นักศึกษาไม่สามารถมาพบกลุ่มได้ตามเกณฑ์บางครั้งให้ทำรายงานค้นคว้าแทนการมาพบกลุ่ม เพื่อจะให้นักศึกษารู้สึกตัวว่ายังคงสัมพันธ์ติดต่อกับการเรียนอยู่ ขอร้องลงมานักศึกษาไม่มีความพร้อมและเบื่อหน่ายการมาพบกลุ่ม เนื่องจากกิจกรรมการพบกลุ่มไม่เข้าใจทำให้ไม่อยากมาร่วมกิจกรรมการพบกลุ่ม และข้อเสนอแนะสุดท้ายไม่ตรงกับเนื้อหาสาระและความต้องการของนักศึกษา กิจกรรมการมาพบกลุ่มบางครั้งไม่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักศึกษา ทำให้การพบกลุ่มไม่สามารถสนองต่อความต้องการของนักศึกษาได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลของการวิจัย ในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติดังนี้ คือ

1. หน่วยงาน ซึ่งได้แก่ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนเขตภาคตะวันออก ควรให้ความสำคัญในการศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนเขตภาคตะวันออก ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด/อำเภอ รับผิดชอบในการแนะแนว มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการแนะแนวและผลิตเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้แก่นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ได้เข้าใจถึงวิธีการและขั้นตอนการเรียนการสอนรวมทั้งการลงทะเบียนเรียนโดยทั่วกัน เพื่อให้นักศึกษาสามารถลงทะเบียนด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

2. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนเขตภาคตะวันออก และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ควรมอบหมายให้ครูประจำกลุ่มสรุปเนื้อหาบทเรียนและทำการประเมินผลทุกครั้งหลังจากการพบกลุ่มเรียบร้อยแล้ว เพื่อนักศึกษาจะได้มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนนั้นได้อย่างถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น

3. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนเขตภาคตะวันออก ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ควรจัดอบรมครูประจำกลุ่มให้มีความรู้ความเข้าใจหลักการสอนผู้ใหญ่ จิตวิทยาผู้ใหญ่ และกิจกรรมที่สอดคล้องและเหมาะสมกับนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อจะสามารถจัดกิจกรรมการพบกลุ่มหรือจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามความต้องการของนักศึกษาแต่ละวัยโดยเฉพาะวัยผู้ใหญ่และสอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตรที่กำหนด

4. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนเขตภาคตะวันออก/จังหวัด ควรจัดอบรมครูประจำกลุ่มให้มีความรู้ ความเข้าใจในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ โดยแบ่งความรับผิดชอบในแต่ละอาชีพให้ครูประจำกลุ่ม เพื่อสามารถแนะนำนักศึกษาในแต่ละสาขาอาชีพที่เข้ามาเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญได้อย่างสอดคล้องและตรงตามความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มากยิ่งขึ้น เพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของแต่ละกลุ่มอาชีพ

5. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนเขตภาคตะวันออก/จังหวัด ควรจัดกลุ่มนักศึกษาที่มีอายุ อาชีพ สภาพแวดล้อมและความเป็นอยู่ ที่คล้ายคลึงกันหรือใกล้เคียงกันไว้ในกลุ่มเดียวกัน เพื่อจะจัดกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมตามความต้องการของนักศึกษา

6. ควรจัดให้มีการติดตามผลและประเมินผลนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนจบหลักสูตรไปแล้วว่าสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและสังคมมากน้อยเพียงใด เพื่อหาแนวทางปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงและสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไปนั้น มีข้อเสนอแนะดังนี้ คือ

1. ควรศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย และขยายไปจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศด้วยทั้งนี้ เพื่อจะได้ข้อมูลที่กว้างขวางยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาเรื่องปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ โดยวิธีเรียนทางไกล ในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านสื่อและอุปกรณ์ ด้านการประเมินผล

3. ควรจัดให้มีวิจัยติดตามผลและประเมินผลการนำไปใช้ ว่านักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนจบหลักสูตรไปแล้ว นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและสังคมได้มากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้ามาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง การดำเนินงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงรังษ. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศรีเดชา, 2528.
- กรรณิการ์ พินศิริกุล. การสำรวจปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียน
โรงเรียนสารพัดช่างในกรุงเทพ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- กฤษดา จันทน์มณี. การสร้างแบบสำรวจปัญหาวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
ภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.
อัดสำเนา.
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. การแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
ฝ่ายแนะแนว หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2534. อัดสำเนา.
- _____. คู่มือการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญศึกษา การเรียน
ทางไกล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533. (ก)
- _____. คู่มือการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2537(ก).
- _____. คู่มือครูประจำกลุ่มการศึกษาทางไกล. กรุงเทพฯ : อักษรไทย, 2535. (ก)
- _____. คู่มือครูประจำกลุ่มการศึกษาทางวิทยุและไปรษณีย์. กรุงเทพฯ : องค์การ
ทหารผ่านศึก, 2529.
- _____. คู่มือดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ พ.ศ. 2530.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2530.
- _____. คู่มือแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2531.
- _____. นโยบายและจุดเน้นของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ประจำปีงบประมาณ
2538. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2537(ข). อัดสำเนา.
- _____. รู้จักกรมการศึกษานอกโรงเรียน 2535. เอกสารฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงาน
เลขานุการกรม กรมการศึกษานอกโรงเรียน, ม.ป.ป.
- _____. หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช
2530. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา, 2531.
- _____. ศูนย์การเรียน. กรุงเทพฯ : ฝ่ายส่งเสริมปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน,
2533. (ข)
- _____. เอกสารประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
เลขานุการกรม, 2535. (ข)

- กุลวรรณ วิทยาวงศจุ. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์. แนวความคิดพื้นฐานการศึกษานอกระบบ. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์, 2521.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. ปรัชญาการศึกษานอกระบบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ในเต็ดโปรดักชัน, 2526.
- โกศล ชูช่วย. "จาก ว.ปณ. ถึง ทก. การศึกษาตลอดชีวิต," ใน 10 ปีการศึกษาออกโรงเรียนกับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : อรุณ, 2532.
- จิรศักดิ์ โรจนเสน. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูประจำกลุ่มตามทัศนะของนักศึกษาทางไกล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- ฉลาด จันทสมบัติ. ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูการศึกษาผู้ใหญ่ แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 หมอวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในจังหวัดมหาสารคาม. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- เชียรศรี วิวิสิริ. การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบโรงเรียน : เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- _____. การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบโรงเรียน : เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- _____. จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ธีรภัทร์ สุวรรณชาติ. ปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- ทวีป อภิสิทธิ์. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศกรรมการฝึกหัดครู, 2528.

เทคโนโลยีทางการศึกษา, การดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญศึกษา

การเรียนรู้ทางไกล. กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา โรงพิมพ์กรรมการศาสนา, 2533.

เทคโนโลยีทางการศึกษา, ศูนย์. คู่มือการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

การเรียนรู้ทางไกล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรรมการศาสนา, 2533.

ธีระ สุมิตร. การศึกษานอกระบบและการขยายตามแนวความคิดร่วมในการพัฒนา.

กรุงเทพฯ : บรรณกิจเทรดดิ้ง, 2519.

นงคราญ วงษ์ศรี. การศึกษาการใช้สื่อการเรียนของนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษา

ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

✓ นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม. ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญในเขต

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2522. อัดสำเนา.

นภวัลย์ กัมพลาสิริ. สภาพแวดล้อมทางครอบครัวในวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ วท.ม.

(สาขารณสุข) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2524. อัดสำเนา.

นิภา นิธยาน. การปรับตัวและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สารศึกษาการพิมพ์, 2520.

นิตย โรจนโพธิ์. พฤติกรรมการสอนของครูในโรงเรียนผู้ใหญ่ตามทัศนะของนักศึกษา

ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ 3 - 4 ในจังหวัดอุดรธานี. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

เบญจา ชื่นไพบูลย์. ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.

ปฐม นิคมานนท์. การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2528.

ประยุทธ์ ปยุตโต. (พระธรรมปิฎก) การศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ

: โรงพิมพ์การศาสนา, 2539.

ปราณี เถกิงพล. การแนะแนวและการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย

รามคำแหง, 2530.

พัฒน์ บุญยรัตน์พันธ์. การสร้างชุมชนโดยขบวนการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา

พานิช, 2517.

เพ็ญแข ประจวบปัจฉิน. "การศึกษากลุ่มประชากรผู้สูงอายุไทย," ใน ประมวลบทความ

ผลงานทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.

- ไพบุลย์ อินทริวิชา. การศึกษาถึงความต้องการและปัญหาในด้านการปรับตัวของ
นักเรียนโรงเรียนมัธยมสาธิตแบบประสมวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2511.
อัสสาเนา.
- มนูญ เป้นเจริญ. การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว สังคม และการเรียนของ
นักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาผู้ใหญ่
ระดับ 5 จังหวัดสงขลา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัสสาเนา.
- มณีรัตน์ ศิริสุขโตม. การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาทางไกลเกี่ยวกับการจัดบริการ
แนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคกลาง.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2535. อัสสาเนา.
- ยุวดี เทียมประสิทธิ์. จิตวิทยาวัยรุ่น. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, 2536.
- รัตนา พุ่มไพศาล. ปรัชญาและหลักการของการศึกษานอกระบบ. กรุงเทพฯ : อักษร
บัณฑิต, 2532.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร,
2536.
- วรพจน์ จรัสตระกูล. ปัญหาวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2513. อัสสาเนา.
- วิชา อุตศาสตร์ และอุดม เขยกิจวงศ์. ปรัชญาและหลักการศึกษานอกโรงเรียน. ม.ป.พ.
ม.ป.ป.
- วิจิตร ภักดีรัตน์. "แนวโน้มนโยบายการศึกษานอกโรงเรียน," ลานข่อย วารสารเชิงวิชาการของ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง. 3(16) : 2530.
- วิจิตร ศรีสอาน. การศึกษาทางไกล. นนทบุรี : สำนักพิมพ์สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527.
_____. การศึกษาทางไกล. นนทบุรี : สำนักพิมพ์สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.
- วิรัช กุมุทมาศ. "การแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียน," ในรวมบทความการศึกษานอก
โรงเรียน. หน้า 256. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.
- วิรุพท นิลโมจน์. บทบาทและงานของนักการศึกษาผู้ใหญ่ระดับวิชาชีพ. ฝ่ายวิจัย
และประเมินผล. ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้. 2530. (อัสสาเนา)
- สนามจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์. รายงานประชุมสัมมนานักบริหารการศึกษานอกโรงเรียน.
กรุงเทพฯ : วิคตอรีการพิมพ์, 2529.

- สมชาย ทีปกร. คู่มือการจัดกิจกรรมการพบกลุ่ม. ระยอง : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
ภาคตะวันออก, 2531.
- สมชาย วัฒนกุล. จิตวิทยาวัยรุ่น. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก, 2526.
- สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน. จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : อีสานการพิมพ์, 2526.
- สมนึก ธาตุทอง. การศึกษาความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มและนักศึกษาทางไกลระดับ
มัธยมศึกษา ตอนปลาย เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ด้านกิจกรรมการเรียน
การสอนของครูประจำกลุ่ม ในเขตภาคกลาง. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540
- 2544). กรุงเทพฯ : 2539.
- ลำอานค์ งามวิชา. เอกสารประกอบการสอนการวิจัยธุรกิจศึกษา. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, มปป.
- สิรินาฏ ราชเดิม. การศึกษาความคิดเห็นในการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกลระดับ
มัธยมศึกษา ตอนปลาย ในเขตการศึกษา 3. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ
: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- สิทธิพงษ์ สิทธิขจร. รูปแบบการจัดบริการการแนะแนวสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่แบบ
เบ็ดเสร็จระดับที่ 4 ในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527. อัดสำเนา.
- สุนทร สุนันท์ชัย. การศึกษานอกโรงเรียน....เส้นทางที่ไม่สิ้นสุด. กรุงเทพฯ : อมรินทร์
การพิมพ์, 2529.
- สุนทร โคตรบรรเทา. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
และการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2526.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533.
- _____. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2538.
- _____. หลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์, 2524.
- สุมาลี สังข์ศรี. การศึกษานอกโรงเรียน การขยายโอกาสทางการศึกษา โดยประยุกต์ใช้
วิธีการศึกษาทางไกล. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิควรรณกิจ,
2539.

- ✓ เสาวนีย์ เลวลีย์. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน.
 กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2536.
- ศุภร ศรีแสน. การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ประสานการพิมพ์, 2521.
- อดิศักดิ์ ชูวิวัฒน์. ความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 ที่มีต่อ
 การเข้ารับการศึกษานอกโรงเรียนผู้ใหญ่ของจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530. อัดสำเนา
- อนันต์ ศรีอนันต์. การศึกษาความต้องการการพบกลุ่มของนักศึกษาการศึกษาผู้ใหญ่
 แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3 - 4 ทางวิทยุไปรษณีย์ ในเขตการศึกษา 6.
 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531. อัดสำเนา.
- อุษา เทียนทอง. ศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่แบบ
 เบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ในเขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์
 กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- อุ๋นตา นพคุณ. การเรียนการสอนผู้ใหญ่เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ :
 กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2527.
- ✓ Cronbach. Lee Joseph. **Essential of Psychological testing.** 3rd ed. New
 York : Harper and Row, 1970.
- ✓ Knowles, Malcolm S. **The Modern Practice of Adult Education.** New York :
 Association Press, 1970.
- Lynch, Lillic Riddick. "A Comparision of the Health and College Adjustment
 Problems of Jersey City State College Freshmen Resident and
 Nonresident Women Student," **Dissertation Abstracts International.** 33 :
 499 - A ; August, 1972.
- Nutt, Monna Lavelle. "An Analysis of Student and Teacher Recording of
 Adolesent Problems," **Dissertation Abstracts International.** 33 : 650 - A
 ; August, 1972
- ✓ Purvis, June. "Some Problems of Teaching and Learning within the Open
 University," **Educational Research.** 21(3) : 163 - 175 ; July, 1980.
- Rahman, Syed Abbur. "An Investigation of the Extent and Causes of Dropouts
 In Class VII through XII of the Secondary Schools of Dacca, East
 Pakistan During 1965," **Dissertation Abstracts International.** 28 : 405 ;
 1967.

Rogers, C.R. "The Organization of Personality," **American Psychologists**. 2 : 258 ; 1974.

Shertzer Brouce and Peter Herman J. **Guidance Techniques for Individual Appraisal and Development**. New York : The Macmillan Co . , 1965.

Skinner, B.F. **The Technology of Teaching**. New York : Meredith Publising Company, 1968.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ที่ ทบ 1007/ 1000

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

12 สิงหาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

เนื่องจาก นางสาวพุทธชาติ เพชรเสนา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองชั้น

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยขอเชิญ อาจารย์สมพิศ เจริญทอง, อาจารย์ศิริวรรณ ฉำนันท์สิทธิ์และ อาจารย์ทวีป อภิสิทธิ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/๒๕๔1

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1๖ สิงหาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการส่งเสริมมาตรฐานการศึกษานอกโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

เนื่องจาก นางสาวพุทธชาติ เพชรเสนา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองชั้น

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยขอเชิญ ดร.ปริยานุช จรรย์วิทยานนท์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๒๐๕1

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 สิงหาคม 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอแกลง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพุทธชาติ เพชรเสนา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองชั้น

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับนักศึกษามหาวิทยาลัย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๖๐5๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 สิงหาคม 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมืองระยอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพุทธชาติ เพชรเสนา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองชั้น

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 4 ๕๕1

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 สิงหาคม 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่นายสามัญคอนแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอบ้านโพธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพุทธชาติ เพชรเสนา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.พิตร ทองชั้น

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล แบบสอบถามเกี่ยวกับนักศึกษายุใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย านระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขาธิการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทบ 1007/ 3146

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 สิงหาคม 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่นายสมชายตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอบางคล้า

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพุทธชาติ เพชรเสนา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองชั้น

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขาธิการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๒043

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 สิงหาคม 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่นายสามัญตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอพนมสารคาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพุทธชาติ เพชรเสนา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหานักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองชั้น

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่นายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหานักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 3644

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 สิงหาคม 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอบ้านค่าย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพุทธรักษา เพชรเสนา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ คือ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองชั้น

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 3045

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 สิงหาคม 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่นายสามัญตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอประจันตคาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพุทธชาติ เพชรเสนา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหานักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ คือ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองชั้น

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหานักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขาธิการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 3046

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 สิงหาคม 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอนาดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพุทธชาติ เพชรเสนา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิศร ทองชั้น

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 3044

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 สิงหาคม 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่นายสามัญตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอภมรินทร์บุรีรัมย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพุทธชาติ เพชรเสนา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษานักศึกษา
ผู้ใหญ่นายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" โดยมีคณะกรรมการ
ควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองชั้น

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่นายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ตอบแบบสอบถาม
เกี่ยวกับนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2541
เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 3046

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๖ สิงหาคม 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่อายสามัญตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอสัตหีบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพุทธชาติ เพชรเสนา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับความนิยมนำมาดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหานักศึกษาผู้ใหญ่อายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ คือ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองชั้น

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่อายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหานักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทบ 1007/ ๖๐๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 สิงหาคม 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่อายสามัญตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอศรีราชา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพุทธชาติ เพชรเสนา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหา นักศึกษา ผู้ใหญ่อายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เจตภาคะวันออก" โดยมีคณะกรรมการ ควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ คือ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองชั้น

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่อายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหา นักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 256-4119

ที่ ทม 1007/ ๒๕๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๖ สิงหาคม 2541

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่นายสามัญตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอพานทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพุทธชาติ เพชรเสนา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เจตภาคตะวันออก" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ คือ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.พิศร ทองชั้น

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาผู้ใหญ่นายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหานักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก

- คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบปัญหาของนักศึกษาผู้ใหญ่
สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก
เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินการ การพบกลุ่ม
ทางไกลของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงขอความกรุณาจากท่าน โปรดตอบคำถาม
ทุกข้อตามความเป็นจริง
2. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการพบกลุ่มการเรียนของนักศึกษา
ผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก
ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ให้ท่านเขียนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหา
ทั้ง 3 ด้าน ด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และ
ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม
3. กรุณาอ่านคำชี้แจงของแบบสอบถามแต่ละตอน และตอบตามความเป็นจริง ทั้งนี้
เพราะคำตอบของท่านมีความสำคัญต่อการวิจัย และผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์
ต่อท่าน และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

(นางสาวพุทธชาติ เพชรเสนา)

ผู้วิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก

ตอนที่ 1

ด้านข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามดังต่อไปนี้ โดยใช้เครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่
ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() 18 - 22 ปี

() 23 - 30 ปี

() 31 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพการสมรส

() โสด

() สมรส

() หม้าย / หย่าร้าง

4. อาชีพ

() รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานบริษัทเอกชน

() เกษตรกรรม (ทำนา, ทำสวน, ทำไร่)

() ค้าขาย

() รับจ้าง

() อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2

ปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้แต่ละข้อและทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับ
ปัญหาของท่านมากที่สุด ตามเกณฑ์คำตอบ 5 ระดับ จากระดับปัญหามากที่สุด
ไปหาน้อยที่สุด

คะแนน	5	หมายถึง	มีปัญหาในการพบกลุ่มมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	มีปัญหาในการพบกลุ่มมาก
คะแนน	3	หมายถึง	มีปัญหาในการพบกลุ่มปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	มีปัญหาในการพบกลุ่มน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	มีปัญหาในการพบกลุ่มน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
	ด้านตัวนักศึกษา					
1	นักศึกษามีปัญหาในการยอมรับจากเพื่อนร่วมกลุ่มในการทำงานร่วมกัน.....					
2	นักศึกษามีภารกิจทางครอบครัวมากจนไม่สามารถมีเวลาทบทวนบทเรียนเมื่อมาพบกลุ่มทำให้ไม่เข้าใจ.....					
3	นักศึกษามีประสบการณ์แตกต่างกับเพื่อนมากทำให้ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับการพบกลุ่มได้.....					
4	นักศึกษามีอายุมากทำให้ไม่สามารถเข้าใจ และจดจำเนื้อหาการเรียนที่ซับซ้อนได้.....					
5	นักศึกษามีรายได้น้อยและมีภาระในครอบครัว.....					
6	นักศึกษามีหน้าที่การงานที่ต้องรับผิดชอบสูงไม่มีเวลาเตรียมตัวมาพบกลุ่ม.....					
7	นักศึกษาไม่สามารถมาพบกลุ่มได้ทุกครั้ง.....					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
8	นักศึกษา มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับผลการสอบ.....					
9	นักศึกษา ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในการทำแบบฝึกหัดที่ได้รับมอบหมาย.....					
10	นักศึกษา มีปัญหาขาดความเชื่อมั่นในตนเองจึงไม่ค่อยมาพบกลุ่ม.....					
11	นักศึกษา อยู่ห่างไกลจากสถานที่พบกลุ่มและแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ทำให้เกิดความท้อแท้ในการเรียน.....					
12	นักศึกษา มีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการมาพบกลุ่ม.....					
13	นักศึกษา มีความวิตกกังวล ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนในกลุ่มชั้นเรียน.....					
14	คนในครอบครัว ไม่สนับสนุนในการศึกษาต่อ.....					
15	นักศึกษา ขาดพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียน.....					
ด้านครูประจำกลุ่ม						
16	ครูประจำกลุ่ม ใช้สื่อและอุปกรณ์ช่วยประกอบการสอนน้อยเกินไป.....					
17	ครูประจำกลุ่ม ไม่ช่วยการกระตุ้นให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมพบกลุ่ม.....					
18	ครูประจำกลุ่ม ขาดการชี้แนะแหล่งความรู้ให้นักศึกษาค้นคว้า.....					
19	ครูประจำกลุ่ม เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาจากบทเรียนน้อย.....					
20	ครูประจำกลุ่ม แจ้งผลการตรวจแบบฝึกหัดให้นักศึกษาทราบล่าช้า.....					
21	ครูประจำกลุ่ม ดำเนินการพบกลุ่มไม่เป็นขั้นตอนทำให้เกิดความสับสนทางการเรียน.....					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
22	ครูประจำกลุ่มไม่ให้ความสำคัญเป็นกันเองทำให้นักศึกษาไม่กล้าซักถาม หรือแสดงความคิดเห็น.....					
23	ครูประจำกลุ่มไม่ได้นำเทคนิคและวิธีการใหม่มาพบกลุ่มทำให้นักศึกษาเบื่อหน่าย.....					
24	ครูประจำกลุ่มขาดการพบกลุ่มบ่อยโดยไม่แจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า.....					
25	ครูประจำกลุ่มขาดการวางแผนและเตรียมความพร้อมในการมาพบกลุ่มร่วมกับนักศึกษาล่วงหน้าทุกครั้ง.....					
26	ครูประจำกลุ่มให้นักศึกษาค้นคว้าและทำรายงานมากทำให้ไม่ทันเวลาที่กำหนดส่ง.....					
27	ครูประจำกลุ่มไม่มีความรู้ ทักษะ ความชำนาญเกี่ยวกับกิจกรรมการพบกลุ่มและเนื้อหาวิชาที่สอน ทำให้ไม่เอาใจใส่ในการสอน.....					
28	ครูประจำกลุ่มสอนและอ่านเร็วเกินไปทำให้ฟังไม่ทัน.....					
29	ครูประจำกลุ่มไม่เอาใจใส่นักศึกษาในความรับผิดชอบเมื่อมีปัญหา.....					
30	ครูประจำกลุ่มให้คำปรึกษาแนะแนวที่เกี่ยวกับวิชาที่เรียนได้น้อยมาก.....					
ด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม						
31	การพบกลุ่มขาดกระบวนการแก้ปัญหาการเรียนจากบทเรียน.....					
32	การพบกลุ่มบางครั้งไม่สามารถนำปัญหาจากบทเรียนมาร่วมกันอภิปรายได้.....					
33	การมาพบกลุ่มขาดวิทยากรที่จำเป็นต่อการเพิ่มพูนความรู้ในเนื้อหาวิชาแก่การพบกลุ่ม.....					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
34	ก่อนดำเนินการพบกลุ่มไม่มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้นักศึกษา.....					
35	การดำเนินการพบกลุ่มไม่สามารถแบ่งกลุ่มการอภิปรายได้อย่างเหมาะสม.....					
36	การพบกลุ่มนักศึกษาไม่มีโอกาสทราบล่วงหน้าว่าครั้งต่อไปจะต้องเตรียมตัวเรียนเรื่องอะไรต่อไป.....					
37	การพบกลุ่มมีกิจกรรมมากเกินไปจนไม่สามารถทำเสร็จได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด.....					
38	เนื้อหาวิชาที่เลือกมาวางแผนไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา.....					
39	การจัดแผนการพบกลุ่มไม่เหมาะสมทำให้เสียเวลาในการมาพบกลุ่ม.....					
40	ลักษณะการพบกลุ่มการจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัยนักศึกษาผู้ใหญ่.....					
41	เนื้อหาวิชาบางเรื่องไม่สามารถปฏิบัติในการพบกลุ่มได้...					
42	เนื้อหาบางวิชาไม่จำเป็นต้องมาพบกลุ่มทำให้เสียเวลา...					
43	ผู้เรียนไม่ได้รับการสอนเสริมในวิชาที่เรียน.....					
44	ผู้เรียนไม่ได้มีโอกาสร่วมวางแผนกิจกรรมการพบกลุ่มร่วมกับครูผู้สอน ทำให้การพบกลุ่มไม่เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน.....					
45	สถานที่พบกลุ่มที่จัดให้ขาดความสะดวกและไม่เหมาะสมพอกับจำนวนนักศึกษา.....					

ตอนที่ 3

ด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก

คำชี้แจง ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการพบกลุ่ม ของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ
วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก อย่างไรหรือไม่
ถ้ามีโปรดให้ข้อเสนอแนะของท่าน โดยการเขียนตอบข้อคำถามข้างล่างต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะด้านส่วนตัว.....

.....
.....
.....
.....

2. ข้อเสนอแนะด้านครูประจำกลุ่ม.....

.....
.....
.....
.....

3. ข้อเสนอแนะด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม.....

.....
.....
.....
.....

4. ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. ดร. ปรียานุช จริยวิทยานนท์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการส่งเสริมมาตรฐาน
การศึกษานอกโรงเรียน
2. นางสมพิศ เจริญทอง	ศึกษานิเทศก์กรมการศึกษานอกโรงเรียน
3. นางศิริวรรณ อานันท์สิทธิ์	ศึกษานิเทศก์กรมการศึกษานอกโรงเรียน
4. นายทวีป อภิลิทธิ์	ศึกษานิเทศก์กรมการศึกษานอกโรงเรียน

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวพุทธชาติ เพชรเสนา
วัน เดือน ปี	30 มิถุนายน 2502
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	70 ซอยประชาสุข ถนนกรุงเทพ – นนท์ 5 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 โทรศัพท์ 525 - 1705
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่ห้องสมุด
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์ราชการแหลมฉบัง ชั้น 3 ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 20110
ประวัติการศึกษา	ประถมศึกษา – มัธยมปลาย โรงเรียน ทบอ. รัชตวิทยา ตำบลเขาน้อย อำเภอปรางค์บุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คุรุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) วิทยาลัยครูสวนสุนันทา การศึกษามหาบัณฑิต(กศ.ม.) การศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2528 – ปัจจุบัน	ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอศรีราชาจังหวัดชลบุรี

การศึกษาปัญหาการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ
วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตภาคตะวันออก

บทคัดย่อ
ของ
พุทธชาติ เพชรเสนา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
เมษายน 2542

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ (1) ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแยกปัญหาเป็น 3 ด้าน คือ ด้านส่วนตัวนักศึกษา ด้านครูประจำกลุ่ม และด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม และ (2) เปรียบเทียบปัญหาการพบกลุ่มเมื่อจำแนกนักศึกษาตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยสุ่มมาจากนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ปีการศึกษา 2540 ในเขตภาคตะวันออก 4 จังหวัด จำนวน 402 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการพบกลุ่ม เป็นข้อคำถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า มีจำนวน 45 ข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วย t-test และ F-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ :-

1. ปัญหาการพบกลุ่มความคิดเห็นของนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านส่วนตัวนักศึกษา กับด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านครูประจำกลุ่ม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2. เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงด้านเดียว คือ ด้านครูประจำกลุ่ม ส่วนอีก 2 ด้าน และปัญหาโดยรวมไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

3. เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอายุ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน 2 ด้าน คือ ด้านส่วนตัวนักศึกษา กับ ด้านครูประจำกลุ่ม ส่วนด้านกิจกรรมการพบกลุ่ม กับปัญหาโดยรวมไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

4. เมื่อเปรียบเทียบตามสถานภาพการสมรส คือ ระหว่างนักศึกษาโสด กับมีครอบครัว ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ

5. เมื่อเปรียบเทียบตามกลุ่มอาชีพ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ

**A STUDY ON GROUP MEETING PROBLEMS OF LEARNERS
IN THE UPPER SECONDARY EDUCATION LEVEL OF THE DISTANCE
LEARNING PROGRAM IN THE EASTERN REGION**

**AN ABSTRACT
BY
PUTTACHART PETCHSENA**

**Presented on partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
At Srinakharinwirot University
April 1999**

ABSTRACT

Purposes of this study were : (1) to investigate problems related to group activities of adult students, distance learning program, upper secondary education level, and classified 3 areas of problems, personal, teacher tutor and group meeting activities ; and (2) to compare problem concerning sex, age group, marital status and occupation.

Research samples were 402 adult students, randomly selected from 4 provinces in the eastern region of the country and in the academic year B.E. 2540 Data gathering tool was a set of rating scale questionnaires asking students' opinions on group activities problems. There were 45 individual items of questionnaires.

Statistics used were : percentage, arithmetic means, and testing the differences among groups with t-test and F-test

Research findings were :-

1. Problem according to the students view : as a whole was in moderate level. In considering each aspect of problems, it was found that personal and group meeting activities were in moderate level while teacher tutor aspect was in low level.

2. Comparing between sex groups : significant differences was found in the teacher tutor aspect, whereas the other 2 aspects and overall problems the significant differences were not found.

3. Comparing among age groups : significant differences was found in 2 aspects, personal and teacher tutor, whereas the significances were not found in the group meeting activities and the overall problems.

4. Comparing between marital states groups : no significantly differences was found.

5. Comparing between occupation groups : no significantly differences was found.